

TÖVÖ

A ROMÁN MUNKÁSPÁRT-ARADMEGYEI BIZOTTSÁGAINAK, A MEGYEI ÉS A VÁROSI IDEIGLENES BIZOTTSÁGAINAK LAPJA

—Agitátorok figyelmébe: A jó agitációs munka fokozza a Párt lendítő erejét
—Megkezdődött a Rajk-banda bünperének tárgyalása

Lesújt a nép a tito-fasiszta Rajk-bandára

A dolgozó nép nagy tanítója, Sztálin elvtárs, már 1937-ben megállapította, hogy: „Minél nagyobb sikereket ér el a szovjet munkások és parasztlak állama, az osz-

tályellenesség annál elkeseredettebb harci eszközökhöz nyúl.”

Rajk László és a vele azonos gáncsterekből álló magyarországi összeesküvők ügyében kiadott vádirat meggyőző módon tárja a világ dolgozó közvéleménye elé, hogy a szocializmust építő dolgozók elleni három évtizedre visszanyúló kétségbeesett imperialista hadjárat egy igen fontos szakaszával állunk szembe. A bűnöző Rajk László és társai arra vállalkoztak, hogy a legbecstelenebb és a legaljasabb módszerekkel megdöntsék a magyarországi népi demokráciát és a tito-fasizmus láncos kutyáivá szegődtek. Visszaakarták állítani a földesurak és burzsoák uralmát és biztosítani akarták a dolgozó nép további szabad kirablásának lehetőségét.

A munkásmozgalom történetében akadnak még ilyen figurák. Mi volt más Trocki, Zinojev, Kamenev, Buharin és Rikov, mint a kapitalista rendszer kétkulacos láncos kutyája? Ezek a figurák sem válogattak a galád kivitelezési módszerekben, ugyanugy, mint ahogy Rajkék sem. A magyar népi demokrácia elleni összeesküvés a jelenlegi fejlődési szakaszra alkalmazott változata a sötét imperialista erők kétségbeesett támadásának. Ezt bizonyítja az a vádirat, amely a világ dolgozó közvéleménye elé állította a becstelenen imperialista erők fondorlatos acsarkodását.

A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja tapasztalatokban gazdag történetében ugyancsak Sztálin elvtárs az, aki klasszikus módon jellemzi a mindenre kapható imperialista gáncsterfigurák jellemtelenségének sajátosságait és ezt mondja: „Ezek a poplikai kétkulacosok rendszerint csalással kezdik és sötét munkájukat a nép, a munkásosztály, a munkásosztály pártjának megtevésére utján végzik”.

A Rajk-féle bűnös összeesküvésnek mincse: egyetlen olyan vádlottja sem, akinek személyi beállítottságára ez a meghatározás ne lenne alkalmazható.

Az imperialista korszaknak ez a züllött dekadenciával telített „elvtelen karrierista klikkje” bebizonyította, hogy a nép halálos ellenségeire akart támaszkodni, rákattak őrni a dolgozó nép nyakára, hogy a Dullesek, Churchillék és Trumanok gonosz felében megszületett becstelen népnyomó tervek gyakorlati kivitelezői legyenek.

A Rajk László-féle összeesküvés felszámolása súlyos csapást jelent a háborús bujtatók számára, mert ez a főtárgyalás a maga döbbenetes valóságában mutatja meg a dolgozó társadalomnak a háborúra uszító front minden fejtelenségét, kétségbeesett kapkodását és erkölcsi züllöttségét, az emberi gonoszságnak és sötétségnek azt a fokát, amelynek légkörében a nem-

(Folyt. a 2-ik oldalon)

Gyászjelentés

Vársándan Ioan

elvtárs elhunytá alkalmából

Szeptember 16-án rövid szenvedés után meghalt Varsandan Ioan elvtárs, a Román Munkáspárt aradmegyei vezetőségének tagja és az aradmegyei ideiglenes bizottság mezőgazdasági tagozatának vezetője, a munkásmozgalom harcosa az illegális idejében.

Varsandan Ioan 1892-ben az aradmegyei Kürtös községben született, szegényparaszt szülői gyermekeként.

A kapitalista kizsákmányolás kegyetlen korszakában, 1930-ban az „Astra” vagongyárban munkás. Ettől kezdve magával ragadta a sztrájkmozgalmak hulláma a munkásság jogaiért, a jobb életért, a szabadságért és demokráciáért folytatott harcban, az egyre erősödő polgári-birtokos kizsákmányolás elleni küzdelemben. A munkásság sérelmeinek orvoslásáért folytatott harcban való állandó részvétellel igazolta a munkásosztály ügye iránti odaadását.

A proletártömegekben élt. A súlyos kizsákmányolás idején, Varsandan Ioan megismerkedett a Román Kommunista Párt harcával, amely a munkásosztály küzdelemének élén állt. A munkásosztály élszapat-Pártjának felvilágosítója folytán, tevőlegesen résztvett a Párt által vezetett akcióban az ország faszálása ellen és a háború ellen, amelyet a Szovjetunió ellenségei készítettek elő.

A munkásosztály iránti odaadása és határozott állásfoglalása következtében, 1940-ben felvették a Román Kommunista Párt tagjai sorába.

A fasizmus és a szovjetellenes bűnös háború elleni harcban, az antonescánus-fasiszta sziguranca letartóztatta és az aradi sziguranca börtönében súlyosan megkínózták. A hóhérok kínzásai azonban nem törték meg akaratát, hogy a munkásosztály ügyéért harcoljon.

Országunkban a dicsőséges Szovjet Hadsereg által történt felszabadítása után Varsandan Ioan állandóan dolgozott és harcolt, bármilyen munkával bizta is meg a Párt.

Varsandan Ioan halálával a Román Munkáspárt odaadó tagját, a munkásosztály hűséges fiát, jó harcos elvtársat veszített el.

Bucszunk tőled, drága harcos elvtársunk!

A ROMÁN MUNKÁSPÁRT,
MEGYEI BIZOTTSÁGA
— ARAD

A megyei ideiglenes bizottság levele a Román Munkáspárt aradmegyei bizottságához

Aradmegyei ideiglenes bizottsága, városunk és megyénk összes kétkezi és értelmiségi dolgozóival együtt osztozik a fájdalomban, amelyet VARSANDAN IOANNAK, a munkásosztály ügye határozott harcosának, a Román Munkáspárt aradmegyei bizottsága tagjának elvesztése okozott.

A munkásosztály soraiban és az élszapat-Pártjában folytatott munkájával és harcosval élő példája maradt a dolgozóknak a jobb és boldogabb életért folytatott harcban.

Eppen, miután odaadó fia volt a dolgozóknak, a Román Munkáspárt fontos feladattal bizta meg — azaz, hogy a megyei ideiglenes bizottság mezőgazdasági tagozatát vezesse, vagyis hogy fáradhatatlan harcot folytasson a nagy feladat megvalósításáért; megerősíteni a munkásosztály és a dolgozóparasztság szövetségét megyénkben és harcolni a szocializmus építéséért.

ARADMEGYE IDEIGLENES BIZOTTSÁGA

Ma délután temetik Vársándan Ioant

Varsandan Ioan halálhírének vétele után a Román Munkáspárt aradmegyei bizottsága gyászülést hívott össze, amelyet tegnap este tartottak meg.

Suta Vasile elvtárs, a megyei bizottság titkára bejelentette Varsandan Ioan elvtárs halálát és a gyűlés résztvevői egyperces néma csenddel áldoztak a jó harcos elvtárs emlékének.

A megyei bizottság ezután meghatározta az elhunyt temetésének programját.

A temetési ma délután fél 5 órakor tartják és a megyei ideiglenes bizottság épületétől indul a gyászmenet.

Az üzemek és intézmények dolgozói, a megyei földműves küldöttségek megisztezik annak az emlékének, aki városunk és megyénk dolgozóival együtt fáradhatatlanul harcolt a dolgozók jobb és boldogabb életéért, Varsandan Ioan elvtárs emlékének.

Pártélet

A jó agitációs munka fokozza a Párt lendítőerejét

A végzett munkát átvizsgálni és az összes tapasztalatokat felbecsülve a további munka érdekében felhasználni — olyan módszer ez az új típusú forradalmi pártnak, amely mind eredményesebbé teszi tevékenységét. Ennek a munkamódszernek érvényesülnie kell a pártmunka minden vonatkozásában. Így történt az aradmegyei pártbizottság agitációs bizottságánál is, ahol a közelmúltban, éppen a leszűrt tapasztalatok alapján, átszervezték az agitációs munkát. Elsősorban a városi agitátorok felmunkájánál mutatkozik ennek hatása, bár még nem minden vonalon vált teljesen eredményessé ez az átszervezés. Az új agitációs munkabeosztás szerint alapszerveként vállalták a megye egy-egy községének agitációját. Így például az aradi V-ik pártkörzet 30 alapszerve 30 meghatározott község agitációs munkáját látja el. Ennek megfelelően az egyik alapszerve három agitátora állandóan Ujzámánd községet keresi fel, mégpedig előre meghatározott terv szerint. Valamennyi agitátor előre, munkaterv alapján tudja: mikor, hova utazik és előzőleg a soronlévő agitátorokkal feldolgozzák a teendőket. A kiutazás előtt a pártkörzetek agitátorai összegyűlnek, megkapják a szükséges felvilágosításokat, majd amikor visszatértek az agitációs munkáról, írásban is és ugyancsak együttes ülésen számolnak be tapasztalataikról. Ilyen módon az agitátorok nemcsak a Párt szavát közvetítik a tömegek felé, de a dolgozó tömegek részéről megviláguló problémákat is eljuttatják a Párt-hoz.

Ez a munkamódszer nagyon hatékony. Az agitátor is megismeri a környezetet, a helyi viszonyokat és főképp az embereket; de ugyanakkor az agitátorral is megbarátkoznak a helyi elvtársak és általában a dolgozóparasztok. Tehát az agitátor és a tömeg közötti kapcsolat nem felületes és nem átmeneti. Elvtársiasabb viszony alakulhat így ki, aminek hatása kölcsönösök.

Azonban, az eddigi tapasztalatok szerint, ezek az előnyök még nem érvényesültek mindenütt és kellőképpen. Kétségtelen, hogy a jobb szervezés, a nagyobb figyelem, amellyel a megyei pártbizottság propagandá és agitációs osztályának agitációs bizottsága a fontos munkát végző elvtársak tevékenységét irányítja, máris eredménnyel járt. Míg azelőtt 80—90 agitátor kereste fel hetenként falvainkat, addig az új szervezés következtében ez a szám máris 105-re, majd 124-re nőtt. Nagyon hasznosnak bizonyult a tapasztalatcsere és nyilvánvaló, hogy további jó eredmények várhatók. Azonban még mindig mutatkoznak hiányosságok;

viszont nagy eredmény, hogy ezeket a hiányosságokat máris tisztázták és így megkezdhetők felszámolásukat. A beszámolókból kitűnik, hogy igen sok az olyan agitátor, aki nem tudja a bírálat fegyverét alkalmazni munkájában. Az ilyen agitátor mindent jónak talál; fenntartás nélkül elfogadja első szóra és továbbítja amit hall. Nem eléggé minőségi még a munka. Az agitátorok közül sokan nem alkalmazzák gyakorlatban az elméleti tanítást, amely arra oktat, hogy a kommunista minden munkát alaposan megvizsgál és ellenőriz.

Ugyancsak hiányosság, hogy a falujáró agitátorok nem igyekeznek kellő mezőgazdasági tudást elsajátítani. Voltak például jelentések, amelyek arról szóltak, hogy „nem elég mély a tarlóhántás”. Nyilvánvaló, hogy ezek az agitátorok nem tudják, mi is a tarlóhántás; ami a föld felsz-

nes megforgatását jelenti. Márpedig a jó agitátornak elsősorban ismernie kell a környezetet, a melyben dolgozik. Az instrukciós üléseken kapnak felvilágosítást a falujáró elvtársak, de ez magában véve nem elég. Tanulmányozniok kell a vonatkozó pártkiadványokat, tanulmányozniok kell a világ legnagyobb mezőgazdaságának: a szovjet földművelésnek munkáját ismertető irodalmat. Ha az agitátor jó munkát akar végezni, akkor tudnia kell a dolgozóparaszt problémáiról hozzáértéssel beszélni: mért az agitációs munka akkor eredményes, ha a felvilágosítás mellett tanácsal, útbaigazítással, irányítással szolgál a falu dolgozó népének mindennapi életében. Ami pedig a felületességet illeti, itt a falujáró elvtársaknak ugyanolyan pontosan kell eljárniok, mintha munkahelyükön valamely munkadarabot készítenének el.

Az agitációs munka minden párttag kötelessége. Valamennyi párttag agitátor a magamunkahelyén, a maga környezetében. Fokozott feladat járul tehát azokra az elvtársakra, akik kimondottan agitációs munkát végeznek. A megyei pártbizottság propaganda és agitációs osztályának keretén belül működő agitációs bizottság éppen ezért fokozott figyelemmel végzi a falujáró elvtársak kiválogatását. A legjobb, legmegfelelőbb elvtársaknak kell résztvenniök a munkaszabvány és a dolgozóparasztok szövetségének megteremtésében. A legpontosabb agitátorokat az aradi III-ik pártkörzet adta; de általában élénk érdeklődés nyilvánul még a szép és fontos munkakör iránt. Azonban ezt egybe kell kötni a fegyelem megerősítésével: minden agitátornak tudnia kell, hogy a falujárással olyan pártfeladatot teljesít, a melynek elsőrendű fontosságú a minőségi munka és a pontosság. Ez egyben azt is jelenti, hogy az önként jelentkező és erre a munkára bízott agitátorra mindenkor számítani lehet. Mint említettük, az agitátor elvtársak most már pontos munkaterv szerint dolgoznak. A késés, a pontatlanság a munkaterv felborulását jelölheti. Megörténhetik, hogy valamelyik faluba a fegyelmegtelen agitátor mulasztása miatt egy hétig elmarad az agitációs munka a városi elvtársak részéről. Ezen a téren elsősorban az aradi IV-ik pártkörzetnek kell nagyobb figyelmet fordítania az agitátorok fegyelmegtetésére. Az agitátorgyűlések színvonalát is állandóan emelni kell. A felszólalások legyenek egyszerűk, világosak és tömörek. Így adhatunk áttűnő és helyes képet a falvakban szerzett tapasztalatokról.

A jó agitációs munka állandó kapcsolatot jelent a párttagság széles körével és a dolgozó tömeggel. Eppen ezért az agitáció az egész pártmunkát szolgálja. Az ideológiai és politikai színvonal emelését végző pártoktatás, a szervezési munka — mindez előfeltételként kívánja meg, hogy a Párt agitátorai jól teljesítsék feladataikat. Tehát a megyei pártbizottság agitációs bizottsága az átszervezéssel és az agitáció minőségi megjavításával egész pártéletünk fejlődéséhez járul hozzá. Annak érdekében pedig, hogy ez a munka minél eredményesebb legyen, fokozott figyelmet kell fordítani tömegszervezeteink vezetőinek körében a pártagitációra. Hiszen a tömegszervezetek cselekvőbbé tétele egyben azt jelenti, hogy érvényesül az az erőátvitel, amelyet tömegszervezeteinknek kell megvalósítaniok. A tömegszervezetek vezetőinek körében végzett jó agitációs munka fokozza a Párt lendítőerejét!

Uj helyiségbe költözött a munka-elhelyező hivatal

Az aradi munka-elhelyező hivatal közli, hogy a Néphadsereg útja 19 szám alól a Köztársaság útja 81 szám alá (volt 2. számú prefektúra épület), első emelet költözött. Hivatalos órák naponta 7—2-ig, kedd és péntek délután 5—8-ig.

A pénzügyminisztérium újabb rendelete az adóamnesztia törvény végrehajtásáról

A pénzügyminisztérium az ország összes pénzügyi osztályainak újabb utasításokat küldött az adóhátralékelengedést és csökkentést előrendelő 258-as törvény alkalmazása tárgyában.

A pénzügyminisztérium rendelete értelmében teljesen elengedik a lisztviselők és nyugdíjasok olyan házában adóhátralékait, amelyben lakbérleti törvény értelmében a tulajdonos maga lakik és a lakás egy részét az érvényben lévő idegen személyek részére lefoglalták. A pénzügyminisztérium tehát a rekvirálási eseteket nem tekinti a tulajdonos és a lakó között fennálló bérleti viszonyok.

A pénzügyminisztérium rendelete hangsúlyozza, hogy az adóamnesztia törvény a kisiparosok és szabadfoglalkozásuk tekintetében csak a jövedelmi adó törléséről, vagy csökkentéséről intézkedik. Ennélfogva a kisiparosok forgalmi adó valamint árukészlet adó és bélyegilleték hátralékait nem engedik el.

A pénzügyminisztérium egy másik körrendelete előírja az ideiglenes bizottságok pénzügyi osztályainak, hogy a lakbér utáni adóbefizetéseket a befizetéstől számított öt napon belül bevezessék a hivatal adóügyi nyilvántartásába.

Vasárnap, szept. 18-án reggel 9-kor a Kulturpalotában

megbeszélésre gyűlnek össze

a „Scânteia”, „Flacăra Roșie” és „Jövő” olvasói.

Beszél: **ȘUTA VASILE** elvtárs,
a Román Munkáspárt aradmegyei bizottságának titkára.

Szentlány községben fulteljesítették a gabonagyűjtés előirányzatát

Kiosztják az őszi vetési tervet

Szentlány község határában a cséplési munkálatokat befejezték. Ebben a kis községben a cséplés sikeresen folyt, azonban az ideiglenes bizottság egyes esetekben nehézségekkel is küzdött. — Például, a cséplés megkezdésekor, egyetlen cséplőgép állott rendelkezésükre, amely kevésnek bizonyult. Egy géppel csépeltek mindaddig amíg az ujaradi traktorállomás két cséplőgépe meg nem érkezett. Ettől az időtől kezdve a cséplési munkálatai nagyobb lendülettel folytak tovább.

Mindhárom gép részéről versenykihívások történtek, és a cséplőgépek dolgozói naponta tulszárnyalták az előirányzatot.

A helyi Pártszervezet hathatós segítséget nyújtott a cséplési folyamán, Felvilágosító munkát végzett a dolgozók soraiban és munkára serkentő buzdítása nyomán hatalmas lendülettel folyt a cséplés.

A munka jó megszervezését bizonyítja az, hogy a cséplési munkálatok befejeződtek és vele egyidőben a gabonagyűjtés is.

A helyi Pártszervezet és az ideiglenes bizottság tevékeny munkájának tulajdonítható, hogy a gabonagyűjtési tervet jelentősen tulszárnyalták. Ebben a községben a gabonagyűjtés tervét a következőképpen teljesítették: buza 160 százalék, zab 190 százalék, árpa 195 százalék.

A gabonatermés ezen a vidéken várakozáson felül jó eredményt hozott. Az átlag termés elérte a 77—78-as fajsúlyt és voltak olyan helyek, ahol hektáronként 18 mázsa buza valamint 15 mázsa árpa termett.

Veréb Mihály dolgozóparaszt elvtársunkkal beszélgetünk, melynek során elmondja, hogy fia a demokratikus földosztás alkalmával 5 hektár földet kapott és örömmel adja el gabonaföldeségét az államnak.

— Maradt bőven a fiamnak kenyernek való — mondja — Veréb Mihály elvtárs és még ezen kívül az adóját is leszállították. A múlt évhez viszonyítva csak egyharmad részét fizeti az adónak a fiam és ez is egy nagy segítség.

Látjuk, hogy a falusi dolgozókat minden oldalról segítik. Ebben az évben már sokkal több ruhaanyagot kaptunk a szövetkezetben mint tavaly.

Sütő István a község gazdasági felelőse elmondja, hogy az őszi vetési tervet feldolgozták és holnap kerül kiosztásra az egyéni gazdaságok között.

Az őszi vetési kampány biztosítására egy gépjavitóműhelyt helyeztek üzembe, ahol

az ekéket, vetőgépeket és a fogasokat átvizsgálják és megjavítják. A vetési kampány menetét tervszerűen állapították meg. Minden vetőgép a községvezetéstől indul a vetési bizottság által megjelölt földekre. Azok a szegény- és középparasztok, akik nem rendelkeznek vetőgéppel 40 lejt fizetnek holdanként a gép használatáért.

Most a község dolgozói a ta-

karmány betakarítását végzik és előkészületeket tesznek a közeledő tengeri-törésre. Ezt a munkát a jövő hét folyamán meg is kezdik. A tarlóhántás munkálatait, amelyet 50 százalékban végeztek el szintén fokozzák.

Megállapítható, hogy a szentlányi ideiglenes bizottság a Párt-szervezet támogatásával a cséplési munkálatok folyamán, példamutatóan eredményes munkát végzett. A rábizott feladatokat lelkiismeretesen teljesítette és állandóan a terepen irányította a dolgozókat munkájukban. Ennek a kis községnek dolgozóparasztsága is becsülettel teljesítette hazafias kötelességét.

2 ujtás a CFR fűtőházban: futórugó szerelés új módszere, „gőzelosztó” a „befuvarfás” szolgálatában

A CFR fűtőház egyik kis műhelyében dolgoznak Méreg István és Godeanu Dumitru elvtársak. Mindkét CFR-munkást „ezermestereknek” ismerik a fűtőházban, a kik állandóan ujtásokra gondolnak. Eddig mindketten több ujtással lepték meg a fűtőház munkásait.

Méreg István ötven év körüli jó erőben lévő munkás. Élénken magyarázva mutatja egyik ujtását.

— Ezt az emelőt most javítottam meg. Hosszu éveken keresztül hevert a lomtárban. Senki sem gondolt arra, hogy ezzel a rossz emelővel milyen nagy mértékben lehet könnyíteni az elvtársak munkáját. A mozdonyok alsóalkatrészeinek javításakor őt-hat ember emelgette a nehéz alkatrészeket. Ezzel a hidraulikus emelővel egy ember könnyedén végzi ezt a munkát. Ezenkívül más ujtást is készítettem. Ugyanis a 230.000 sorozatu mozdonyok futórugója

rendkívül keskeny helyre van beépítve. Még a kezünket sem tudjuk bedugni és így a futórugó szerelése körülményes. — Csak szerszámok segítségével jértek a rugóhoz és hosszas műveletek után tudták helyéről kiemelni. Most megoldottam ezt a munkát úgy, hogy a rugókat tartó kengyelt ketté vágtam és két helyen csavarral erősítettem meg. Ez a megoldás lehetővé teszi azt, hogy a ketté vágott kengyel lecsavarása után minden további nehézség nélkül kiemelhessük a futórugót. Ez az ujtás 8 órától 1 órára csökkent a munkaidőt.

Most Godeanu elvtárs veszi át a szót és a következőket mondja: — Az elvtárs egész biztos látta az állomásokon amikor a mozdonyokat „lefuvarfák.” A lefuvarfás akkor történik, amikor a kibocsájtott gőz süvítéssel nagy sugarakban ömlik ki a mozdonyból. Ezt nevezzük lefuvarfásnak. Ez több esetben kellemetlenséget okozott. A csőből kiömlő gőz a közelállókát leforrasztta. Gondoltam szerkezetet kellene készíteni, amely megakadályozza a gőzömlést és fokozatosan bocsájtja ki a gőz- és vízsugarakat. Így készítettem a lefuvarfó váltócső végére egy úgynevezett gőzelosztót.

Az általam készített gőzelosztó megszünteti a kiömlő gőz zaját és fokozatosan bocsájtja szabadon a gőzsugarakat. A gőzelosztóban háromszor ütközik meg a kisugárzó gőz, amíg a csőből kijut, ezáltal természetesen csökken a kisugárzó ereje. (Sz. I.)

Ezt olvassuk!

GULIA GEORGIJ

Tavaszi Szákenben

Sztálin-díjas regény

— Allami Könyvkiadó, Bukarest —

Gulia Georgij szovjet írónak az 1948 évi Sztálin-díjjal kitüntetett regénye a Kaukázusok hatalmas bérceitől körülzárt festői szovjet falucskába viszi el az olvasót. A Kaukázusok ormain, a rehanó folyókon azonban árcsap az a nagyszerű lelkesedés, amellyel a Szovjetunió népei a Nagy Honvédő Háború után hozzáfogtak hazájuk újjáépítéséhez. A szákeniek is ennek a feladatnak a lézában élnek. Megindul a harc a kolhozok termésének növeléséért. Ennek a harcnak a nehézségeiről, diadalmas megvívásáról szól a regény, amelyben konkrét valóságával domborodik ki az a döntő segítség, amit a Bolsevik Párt nyújt a szovjet népnek a haza felvirágoztatásáért Sztálin bölcs és messztekintő vezetése alatt vívott küzdelemben. A cselekményt a legsebbe emberi magatartás forrósága hatja át s élesen rajzolódik ki belőle a szovjetember új tulajdonságai, felülkeresése a múlt maradi és káros, a sötétségből táplálkozó kötöttségein. A megkapó regényt mely művészi gaz-

dagsága teszi feledhetetlen olvasmány-nyá. A fordítás Szilágyi András munkája. A 160 oldalas könyv ára 60 lej

SZÖVÉRDI FERENC dr.

A tarlóhántás a nagy termés nyitja

— Allami Könyvkiadó, Bukarest —

Ebben a fűzetben Szövérdi Ferenc dr., a kolozsvári Növénytermesztési Kar előadótanára mindenki által érthetően, mégis tudományos alaposan feldolgozta mindazt, amit a dolgozó földművesnek a tarlóhántással kapcsolatban tudnia kell. A fűzet első részében konkrét példák alapján részletesen reámutat arra, hogy a tarlóhántásnak milyen nagy szerepe van a talaj termelőképeségének a fenntartásában, viztartalmának megőrzésében és kifejti, hogy a tarlóhántás után végzett őszi szántásba vetett termőmagvak sokszorosan jobban teremnek. A szovjet és hazai eredmények felhasználásával írt fűzet második részében a szerző a legpontosabb gyakorlati utmutatásokat adja a tarlóhántás végrehajtásával kapcsolatban. E fűzet nélkülözhetetlen minden dolgozó földművesünk számára. Ara 20 lej.

Őszi és iskolai ruhákat vegyileg száraz uton tisztít
KNAPP kelmefestő és vegytisztító
Uzlet: Frimu 2-4 — Uzem: Ep. Rada 10

Allami kereskedelmi vállalat vásárol
tölgy és fenyő faragott-fát és karpókat
Telefon 25-56 délután 5-7 között

GUMI- és RÉZBÉLYEGZŐK
ipari és mindennemű vésések
CSÁKY vésnöknel
FRIMU 11. — Főpostával szemben

Néhány sorban

Az aradkerületi őszi kupa-bajnokság „B”-csoportjában, mint megírtuk, a Vulturul és a Voința fuzionáltak és az új egyesület, mint „Partizan” szerepel továbbra a bajnokságban és pedig a Vulturul ellenfeleivel játszik az új alakulat. A Voința helyére a „Vörös Trió” (volt FITA) került tizediknek ebbe a csoportba.

Hétfőn, szeptember 19-én este 7 órakor a testnevelési és sportbizottság aradmegyei tagozata helyiségében a kézilabda alkerületi szövetség ülést tart, melyen kisorsolják a kézilabda bajnokság őszi mérkőzéseit.

Kedden, szeptember 20-án este 7 órakor a testnevelési és sportbizottság aradmegyei tagozatának helyiségében a kosárlabda alkerületi szövetség ülést tart, a melynek keretében megalakítják a különböző szakszervezetek és egyesületek kosárlabda csapatait és esetleg kisorsolják az ideiglenes bajnokságot.

Heti sportprogram

Változatos és érdekes sportműsor kerül lebonyolításra ezen a héten is a legkülönbözőbb sportágakban. Természetesen a legélénkebb a tevékenység a labdarugásban, ahol az őszi kupa második fordulóját bonyolítják le, de teljes forduló játszanak a röplabdázók, vívóverseny, kosárlabda mérkőzés, ökölvívó RNK-kupamérkőzés szerepelnek a programon.

Szombat délután az SSCA pályán az AMTE Vörös Lobogó és a Hadsereg csapatok össze bajnoki labdarugómérkőzés keretében.

Vasárnap reggel a volt Ghíba Birta liceum tornatermében az őszi vívó részvételével egyéni karvívóverseny lesz, amely kitűnő sportot ígér.

Ugyancsak vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a fiuliceum kertjében a CFR és az AMTE Vörös Lobogó kosárlabda csapatai mérkőznek.

Szombat délután és vasárnap reggel a Teba röplabda pályáján a kerületi bajnokság őszi második fordulójának mérkőzéseit bonyolítják le.

Vasárnap délután fél 5 órai kezdettel az UTA stadionban az UTA csapata második őszi kupamérkőzését vívja. ezuttal a nagyváradi CFR lesz az aradiak ellenfele. Az UTA nem változtat multheti csapatán és így összeállítás a következő lesz:

Márki — Vass, Farmați — Szuhanek, Páll, Bakucz II — Kovács, Reinhardt, Carpinet, Pecsovszky, Mateon.

Erre a mérkőzésre jegyeket elővételben Manea sorsjegyirodában árúsítanak.

Vasárnap este 8 órakor a Kulturpalotában Arad és Nagyvárad ökölvívó válogatott csapatai mérkőzések erejüket az RNK kupamérkőzések során.

Az élelmiszerjegyek kiváltásának sorrendje

Ismertettük az október-decemberi élelmiszerjegyek átvételére történő jelentkezési sorrendet szeptember 15, 16, 17-ére vonatkozóan, alább azoknak a vállalatoknak, intézményeknek névsorát közöljük, amelyek hétfőn, illetve kedden tartoznak jelentkezni a városi ideiglenes bizottság épületének 58. számú szobájában.

Hétfőn, szeptember 19-én jelentkeznek:

5. sz. elemi iskola, Ekésfront, 29. sz. el. iskola, megyei szövetkezeti szervezési bizottság, Egyesült szódavizgyár, „Victoria” malom, elektrotechnikai szakmai iskola, „Oglinda”, Iparosok szövetsége, „ICELA”, „Mátyás”, Fischer testvérek, „Baia Mures” köfejtő, „Pénzügyi gárda” átképzési központok, élelmezési technikai iskola, CFR 3 körzet, „Export”, Presinger cég, művész szakszervezet, aradvárosi mozik, CFR „A” szakmai iskola, Iancovici cég, Nádray építész, fémipari iskola, írószövettség, Fogarasi cég, „Metogal” gyár, Reinhardt cég, Zootehnikai intézet, CFR 8 körzet, MAT raktár (Metianu ucca), ortodox ro-

mán püspöki hivatal, vakok intézete, 5 Graniceri, Magyar Népi Szövetség, Népi Sportszervezet, 24. számú elemi iskola, Holló cég, 14. számú magyar elemi iskola, Rácz Emil cég, CFR menetjegyiroda, vagonfelülvizsgáló, Mohor cég, „Albina” szövetkezet, „T.C. 2. Arad” CFR autókerület, „Kaláka” szövetkezet, 3. számú tanoncotthon, szülészeti intézet, „Combustibil”, „Via” kerület, ujaradi gép- és traktorállomás, Állami színház, „Aprozar”, I. Mézáros cég, postaigazgatóság, MAT bor-raktár, állami szőlészet, 2. számú állami kórház, „Ate-neul” nyomda, CAM, 32. számú elemi iskola, Novac Lajos építész. háztartási alkalmazottak szakszervezete.

Kedden, szeptember 20-án jelentkeznek:

„Renée”, „Arta Moderna” ARLUS, „Cartea Rusa”, „Grupul scolar profesional”, „Consignația”, CFR forgalmi iroda kintinája, Filharmonia, Belcu öntőde, textil technikai iskola, fémipari technikai iskola, Hecht lakatosműhely, megyei TBC központ, Goda szabó-

ság, Depolt cég, 1. számú elemi iskola, 4. számú állami gyógyszer-tár, CAM adminisztráció, 1. számú kórháznál munkahely, magyar elemi iskola, megyei nyomda, 27. számú iskola, gyermekotthon, Hozzpodár cég, szerb egyházközség, ujaradi róm. kat. egyházközség, Sovrompetrol, Kaiser Tibor lakatos, Vomp petrol I. sz., CEC, „Librăria Noastră”, Monopol bőrizlet, Juhász Imre cég, 22. számú elemi iskola, 13. számú állami iskola, TARS, fiuárvaház, folyammérnökség, Rapid Transport, Schwartz László cég, 31. számú ujaradi elemi iskola, „Igazság”, 16. számú iskola, utépítési szolgálat, Csont Sándor, gyermekotthon, Handoca és Lázár cég, mértékhitelítő, Csálai gazdaság, CFR szakszervezet, Rózsa testvérek, élelmezési szakszervezet, minoriták, ARLUS fiókja, Molnár cég, CFR anyagkönyvelőség, Vörös kereszt, Comcereal, Dobozi piskótagyár, Szoviet-Román bank, Jungmann cég, Ortodox román egyházi vállalatok, „Recomet” cég, Litografia Grafica, Ujarad központi járási szakszervezete, Ivánka cég, özv. Kuhl Mária.

SPORT

A Szovjetunióból küldött versenyórákat használnak az aradi sakkozók

Az aradi egyéni sakk-bajnokság küzdelmei gyors ütemben folynak az AMTE Vörös Lobogó Cosbuc uccai helyiségében és a versenyen már használják a Szovjetunióból küldött és az országos szakszövetség által Aradra juttatott versenyórákat.

A verseny első fordulójában több meglepetés is akadt: Pártos legyőzte Steinhübelt. Ciurea Neumann, Jaeger Antoniu, Pop pedig dr. Ciupet. Örvendés a fiatal versenyzők jó szereplése és fejlődése.

A harmadik forduló után a sorrend így alakult:

Pop 3 pont, Grozescu 2 és fél pont, Pártos, Antontu,

Kenderessy 2—2 pont, Steinhübel, Korcsog 1 és fél pont, Simonits, Herskó, Neumann, Jaeger, Staeuble, Faur, Ciurea, Morgenstern 1—1 pont, Lengyel fél pont, Kádár, dr. Ciupe, Pop D., Szabó, Fényes pont nélkül.

Az aradi alkerületi sakk-szövetség legutóbb megtartott ülésén át szervezték az alkerületi szövetséget és az új vezetőség a következőkből tevődik össze:

Titkár: Herskó, szervezési felelős: Ghíba, technikai felelős: Pop mérnök, propaganda felelős: Halic Iván sakkmeister és adminisztratív felelős: Kubick Ernő.

Bukarestben vendégszerepelnek az aradi vívók

Az aradi vívó alkerületi szövetség a fiatal munkásvívókból álló csapatát felajánlotta egy bukaresti vendégszereplésre, amelyen a fővárosi ifjúsági vívóválogatott volna az aradiak ellenfele. A bukarestiek örömmel elfogadták a meghívást és a mérkőzés október 2-án lesz. Ezen a napon tehát Bukarestben Arad és Bukarest ifjúsági vívócsapatai mérkőznek és

úgy törben, mint kardban négyes csapatversenyeket bonyolítanak le. Az aradi vívócsapatok valószínűleg a következő összetételben állnak fel erre az érdekesnek ígérkező mérkőzésre:

Törben: Tomka György, Manea Alexandru, Ana Ioan, Perian Lucian. Kardban: Tomka György, Tomka István, Ana Ioan, Nan Gheorghie (vagy Jakab József.)

IFJAK! Olvassátok naponta a „Scântea Tineretului”-t, az UTA központi lapját!

A nagyváradi uszóverseny műsora

Megírtuk, hogy az aradi uszók vasárnap „Victoria, Május 9” (volt Félix) fürdőben bemutatóversenyen vesznek részt a nagyváradi uszók társaságában. A versenyen a következő számokat rendezik és az aradi uszók közül az alábbiak rajtolnak:

100 m. gyors: Virág, Tomescu II; 200 m. gyors: Virág, Cristea II; 400 m. gyors: Tomescu II; 4x100 m. gyors váltó: Virág, Tomescu, Cristea II, Lipcsei; 3x100 m. vegyes váltó: Virág, Hönig, Bogdanovits; 100 m. hát: Bogdanovits; 100 m. mellúszás leányoknak: Vancu Delia, Hoffmann Agi, 50 m. hátúszás leányoknak: Mager Rodica. Az uszósámok után vizipólómérkőzést is játszanak, a melyre az aradi csapat így áll fel:

Braun — Csányi, Tomescu II — Virág — Wiener, Bogdanovits Cristea II. Tartalékok: Hönig, Lipcsei.

— A megyei testnevelési és sportbizottság kezdeményezésére labdarugó és volley mérkőzést bonyolítanak le a megyei ideiglenes bizottság sportolóival. A labdarugómérkőzést hétfőn, szeptember 19-én délután 4 órakor játszik az SSCA pályán, a volley meccset pedig valószínűleg kedden este a FEMTE pályán vilnyvilágítás mellett.

— NYUGDIJASOK mátol kezdve vehetik át október—decemberi élelmiszerjegyeiket a nyugdíjasok egyesületénél arad: fiókjánál, Crisan ucca 3, emelet. A jelentkezők nyugdíjnyelvüket és személyazonosságírátaikat hozzák magukkal.

A Magyar Népi Szövetség megyei alapaktívájának gyűlésén beszámolók hangzottak el az egyhavi munkáról

Tömegszervezeteink feladata a szocializmus építésének idejében: átfogni, mozgósítani és megszervezni a dolgozó nép széles tömegeit a Párt által vezetett osztályharcra. Ez a feladat kell érvényesüljön nemzeti és tömegszervezeteinkben is, amelyek országunk különböző nemzeti és lakosságának dolgozó tömegeit foglalják magukba.

Magyar viszonylatban elsősorban nagy feladat hárul ebben a vonatkozásban a Magyar Népi Szövetségre, mert megvénkben jelentős számú magyar anyanyelvű dolgozó él. Az MNSz-nek mint nemzeti és tömegszervezetnek állandóan a városi és falusi dolgozó magyarság tömegeiben kell dolgoznia, hogy Pártunk irányítását a dolgozó magyarság széles tömegeihez továbbítsa. A szervezet megyei bizottsága a bírálat és önbírálat szellemében kell végezze munkáját, ki kell értékelje az elért eredményeket és meg kell állapítania a hiányosságokat, hogy azokat kiküszöbölhessék.

Ezért az MNSz meghatározott időközökben értékelte kerületben mérlegeli a végzett munkát.

A Magyar Népi Szövetség aradmegyei alapaktívája értékelést tartott, amelyen a megyei instruktorok beszámoltak a terepen végzett egyhavi munkájukról.

A jelentések általában eredményes munkára mutattak rá, mégis meg kell állapítani, hogy a kiértékelések folyamán nem alkalmazták megfelelő módon a bírálat és önbírálat fegyverét.

Az MNSz megyei alapaktívájának gyűlésén jelentették a községek nyári mezőgazdasági munkálatainak lefolyását, az uccafelelősök és irányítók működését városi viszonylatban, valamint azokat a hiányosságokat is, amelyek gátolják a szervezeti élet jó menetét.

A jelentésekből a következő jellegzetességek tűntek ki:

KISJENŐN a nyári mezőgazdasági munkálatok mellett a szervezeti élet is jól működött. A falu dolgozóparasztsága teljes mértékben átérzte azt, hogy a tudás erős fegyver a nép kezében és ezért látogatták az esti tanfolyamot. A VADÁSI dolgozóparasztok önkéntes munkával tüntek ki. A község legelőjén 478 dolgozó, közöttük 200 MNSz-tag tövist irtott. FEKETEYARMATON is önkéntes munkával végezték el a hátramentti szántást és szénahordást. A jelentések rámutat-

A könyvelőtestület felhívja tagjai figyelmét arra, hogy szombaton délután 6 órakor a Nicolae Balcescu Népi Atheneumban (volt Savoy mozi) helyiségében a könyvelői testület legfelsőbb tanácsának (nöke GR. MLADENATZ elvtárs, a bukaresti Academia de Planificare rektora „A vállalat az irányított gazdaságban” címmel előadást tart. Felkérjük főkönyvelő tagjainkat, akik tanulmányi körünknek hivatalból tagja, a vállalatok vezetését, valamint tagjaink és a gyakorló könyvelőknek külön is adják tudomásukra az előadás ténnyét.

Az ARLUS IV. körzete a Metianu ucca 2 sz. alatti helyiségében 1949 szeptember 18-iki kezdettel „A Szovjetunió a békéért folyó harc élén” címmel nagy kiállítást rendez. Felkéretnek az összes ARLUS tagok, valamint a közönség, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a kiállítás ünnepélyes megnyitóján, szeptember 18-án délután 6 órakor.

nak arra, hogy ERDŐHEGY dolgozóparasztsága nagy lelkesedéssel vett részt a gabonagyűjtésben és az új mezőgazdasági adóörvény nagy megelégedést keltett. A dolgozóparasztok átértékelték azt, hogy Pártunk kezdeményezésére, népkormányunk által kiadott új mezőgazdasági adóörvény teljes mértékben a dolgozóparasztok érdekeit szolgálja. AGYAN a szervezeti élet igen gyöngén működik, tehát szükséges ebben a községben a fokozottabb felvilágosító munka kifejtése. SZAPÁRLIGETEN az MNSz új vezetősége kötelezettséget vállalt, hogy a szervezeti életet fellendíti. PECSKÁN a vezetőség igen eredményes munkát vég-

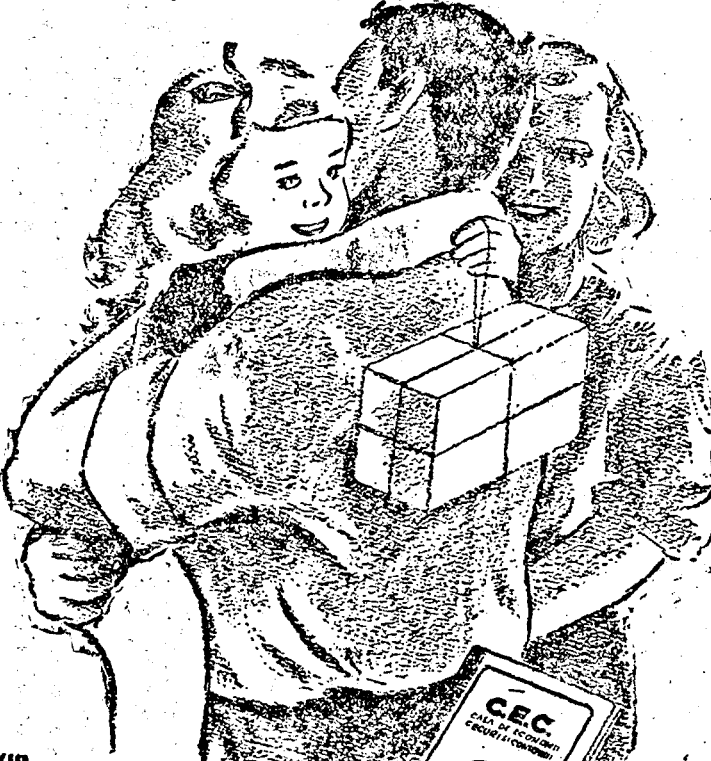
zett és ennek eredményeképpen egyetlen pillanatra sem történt visszaesés.

Az elküldött jelentések rámutattak arra, hogy az aratási és cseplési munkálatok lefoglalták dolgozóparasztságunk minden idejét. Ez kétségtelen, de az is kétségtelen, hogy a dolgozóparasztok nagy elfoglaltsága ellenére egy pillanatra sem állhat le a szervezeti élet a falun. Az aradmegyei vezetőségnek, de főképpen a megyei instruktoroknak, akik minden idejüket a községekben töltik, fokozott figyelmet kell fordítani a falusi dolgozó-tömegek politikai nevelésére, amelyek olvasóköri és esti tanfolyamok szervezése által érhetőek el.

A Cukorgyár Igazgatósága közli mindazokkal, akiket alkalmaztak és felvételi lappal rendelkeznek, hogy szept. 18., vasárnap reggel 8 órától jelentkezzenek munkára való beosztásuk céljából.

Őszi ruhákat, kabátokat és Hozzpodár ballont legszebben tisztít
— ÜZLET: Eminescu 3. — ÜZEM: Stroiescu 13. —
A régebben tisztításra és festésre lthagyott holmikat kérjük 3 napon belül átvenni.

NAGY ÖRÖMÖK

KIS MEGTAKARITÁSOK RÉVÉN

CEC

POSTATAKARÉK ÉS LETÉTI PÉNZTAR UTJÁN.

LETÉTEK ÉS VISSZAFIZETÉSEK A CSEK MEGYÉSZÉKHELYI FIÓKJAI ÉS ÜGYNÖKSÉGEI, VALAMINT A POSTAHIVATALOKNÁL: ÁLLAMILAG SZAVATOLVA. KÖNYVELESI MŰVELETEK TITOKBAN TARTVA. A TAKARÉKBETÉTKÖNYV AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN ÉRVÉNYES. A LETÉTEK ADOMENTESEK.

Megyeszerte az UFDR közreműködésével gyümölcskonzerváló tanfolyamot szerveznek.

Az UFDR asszonyainak közreműködésével megyeszerte gyümölcskonzerváló tanfolyamokat szerveznek és ezzel falusi asszonyaink segítségére siet. A napközi otthonok, szülőotthonok és az öregek otthona részére készítenek lekvárokat, kompotokat és különféle zöldségle konzerveket. A konzerváláshoz a szárítási, a vízzel és cukorral való módszereket használják. Mi sem bizonyítja jobban, hogy milyen nagy segítséget jelent ez falusi asszonyainknak, mint az a tény, hogy Fécskán, Sajtyénban, Szemlakon és Nagylakon asszonyaink tömegesen foglalkoznak a konzerválással, tanítanak és tanulnak. Nagyszerű felszerelést kaptak és az ideiglenes bizottságok gondoskodtak arról, hogy kellő mennyiségű szabadcukrot kapjanak.

Az előtt csak az volt a fontos a falun, hogy minél több pánka legyen, a mi asszonyaink azonban már gondolnak a gyermekekre és tudják azt, hogy a gyümölcsnek milyen fontos szerepe a gyermektáplálkozás szempontjából is.

COMSA ZSUZSA, levelező

Jelentés az UTUNK színműpályázatáról

Annak idején közöltük, hogy az „Utunk” irodalmi folyóirat egyfelvonásos színdarabra pályázatot hirdetett. A pályázatra harminc mű érkezett. A szerzők közül 5 az Írószövetség tagja, 25 nem tagja az Írószövetségnek. Közülük 14 munkás, 7 értelmiségi pályán dolgozik, 3 diák és 1 dolgozó földműves. A legtöbb szerző falusi témát vett elő. Különcsen sokan igyekeztek rámutatni arra, hogy a kulákok miként használják fel a babonát. Többen próbálkoztak vigjátékkal és a nevelésesség fegyverét fordították az osztályellenesség ellen. Ez azonban nem mindig sikerült, mert a szerzők nagyrésze nem szabadult meg a legsilányabb polgári operett és kabaré hatása alól s ezért egészen esetlen dalbetétekkel és együgyű „bemondásokkal” igyekeztek megoldani a nehéz helyzeteket. A városi témákat tárgyaló színművekben már nincs ez az operett-hang.

A bírálbizottság a kiírásnak megfelelően külön értékelte az Írószövetség tagjait és külön azokat az új tollforgatókat, akik nem tagjai az Írószövetségnek. A díjazásra rendelkezésre álló 10.000 lej három részre osztotta. Az új tollforgatók közül: 3000 lej jutalomban részesült Duró Sándor munkás: „A huszadik évforduló” című művéért és 3000 lej jutalomban részesült Varga Mihály X. osztályos tanuló: „A tanügyi reform” című művéért. Az Írószövetség tagjai közül 4000 lej jutalomban részesült Károly Sándor: „Arany van a földben” című színművéért.

Az Utunk szerkesztőbizottsága

— Az UFDR II. körzete szeptember 19-én, délután 5 órakor a tagok és az intézmények képviselőinek részvételével plenáris ülést tart.

A Zsidó Demokrata Bizottság

szept. 17-én, szombat este 9 órakor saját helyiségében (Ep. Grig. Comsa 32 sz.) nagyszabású

művészeti kultorestélyt rendez

A szovjet nép példát mutat

A szociálista verseny óriási ereje a Szovjetunióban

A szovjet társadalmi életben fontos szerepet játszik a szociálista verseny. A szovjet gazdasági és kulturális életre gyakorolt jótékony hatását lépten-nyomon érezni lehet. A szociálista ipar és mezőgazdaság állandó növekedése és sikerei nagyrészt a munkások és parasztok versenynek tudhatók be.

Husz évvel ezelőtt,

amikor a Bolseviek Párt minden szovjet embert az első ötéves terv teljesítésére hívott fel, Sztálin magyarázta meg a népnek a versenyek jelentőségét. „... a verseny — mondotta — a dolgozók milliós legfeljokozottabb tevékenységén alapuló kommunista módszere a szociálisták építésének”. A Párt és a nép vezetője a szociálista versenyben látta azt az eszközt, amelynek segítségével a Szovjetunió munkássága hivatva van szociálista alapon újjáépíteni a szovjetország gazdasági és kulturális életét.

Azóta a versenyek jegyében történelmi jelentőségű győzelmeket arattak a Szovjetunió munkásai, parasztjai és értelmiségei.

A szociálista gazdasági módszer nő és virágzik. A szovjet társadalom eljutott a szociálistámból a kommunizmusba fokozatosan átmenő korszakba.

Az új történelmi adottságok között a verseny az a mozgató erő, melynek segítségével a szovjet nép egész gazdasági és kulturális életét a kommunizmus felé irányíthatja.

Mivel a szociálista verseny az új termelési viszonyok, a szociálista termelés sajátossága, természetes, hogy az minden munkást, kolhozparasztot és értelmiségi dolgozót magával ragadott, mélyen áthatott. A sztáhanovisták — mint Molotov mondotta — példát mutatnak ezen a téren és a szovjet társadalom bennük látja a versenyek életető erejét.

Néni államunkban a munka a becsület és dicsőség ügyévé vált. Az Októberi Forradalom győzelme, a kizsákmányoló osztályok felszámolása és a szociálisták építése folytán, az egész népnek:

munkásnak, kolhozparasztnak és értelmiségi dolgozónak egyaránt érdekévé vált úgy városon, mint falun a szociálista tulajdonságok kifejlesztése és beidegzése.

A szovjet ember jól tudja, hogy társtulajdonosa az ország minden kincsének, gazdaságának, javának. A szovjet nép szociálista versenyének egyes következménye a szociálista tulajdon kifejlődése, gyarapodása és megerősödése.

Az Októberi Forradalom egyik eredményeként a kényszerű munkának az öntudathól fakadó munkává válása a Szovjetunióban a dolgozókból hatalmas, egyre fokozódó hazafias tevékenységet váltott ki. A szovjet ember ma legfőbb feladatának tekinti azt, hogy hazája javát szolgálja és munkájával napról-napra jobban felvirágoztassa.

A népnek a háborútáni ötéves terv teljesítéséért vívott harca során a szovjet haza fejlődését siettető számtalan és felmérhetetlen új erő, új energiák bukkantak fel. Az ideai tervét második negyedének eredményeiről kiadott közleményben a Szovjetunió központi statisztikai hivatala rámutat arra, hogy a szovjet kormány a termelőképeség megjavítására és a vállalatok helyi tartalékainak mozgósítására hozott intézkedései révén bővíteni lehetett az ipari termelési terv második évnegyedére eső részét. Ezt a bővített tervet az egész szovjetiparban 101 százalékra teljesítették a második évnegyedben.

Elég, ha a Szovjetunió fémmunkásainak példáját idézzük ahhoz, hogy tisztán láthassuk a szociálista versenyek szerepét a terv teljesítése terén. A fémipar a tervét második negyedét 109 százalékra teljesítette. A szociálista verseny folyamán a kohászok növelték az acéltermelést és meghosszabbították a „Martin”-kemencék használati idejét.

A magnitogorszki, kuznyecki, dnyeprodzerzinszki, tagili és matejvskai kohászok a sztáhanovisták tapasztalatai alapján elérték a kemencék befogadóképességének fokozottabb kihasználását.

A versenyeknek

ez, az ötéves terv kitűzött idő előtti teljesítésére irányuló általános lendülete nagyban hozzájárult az ipari termékek minőségi javulásához.

A szénbányászok, miközben a korszerű technika minél teljesebb felhasználásáért küzdenek, szintén hozzájárulnak a fémipar fejlődéséhez.

A tanulságos példák a szállítóiparban dolgozó munkásokat is arra serkentették, hogy alkalmazták a „pjatiszoknyikok” munkamódszerét, amellyel lérték azt, hogy a legfontosabb cikkeket igen rövid idő alatt rendelkezési helyére juttatják, ami a munkaviszonyok jelentős megjavítását eredményezte.

Szovjet vidéki viszonylatban a szociálista verseny tömegmozgalommá vált azoknak a kolhozparasztoknak a körében is, akik nagy kiterjedésű területeken küzdenek jobb termésért. Ez a mozgalom azokban a levelekben öltött konkrét alakot, amelyeket a kolhozparasztok a tavasz folyamán intéztek. Sztálinhoz és melyekben fogadalmat tettek a Párt és a nép nagy vezetőjének arra, hogy az idén még nagyobb, még jobb eredményeket érjenek el. Ez is fényes bizonyíték amellől, hogy a szociálista versenyeket milyen nagy lelkesedéssel fogadták a szovjet falvak dolgozói.

Miután a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa megszavazta a nemzetgazdaság újjáépítésének és fejlesztésének 1946—1950-re szóló ötéves tervét, megbizta a szovjet államgépezet tisztviselőit, hogy minden eszközzel biztosítsák a munkások, parasztok és értelmiségiek bevonását a szociálista versenyekbe, nemcsak a terv elérésére, hanem annak túlhaladására is.

A terv negyedik évében komoly sikereket értek el a munka minden terén. Ez az eredmény a szociálista versenyek jó megszervezésének tulajdonítható.

A szovjet nép tevékenységét mélyen áthatja az ország fejlődése iránti vágy; lépten-nyomon megnyilvánul a lelkesedés és akarat új győzelmek elérésére a kommunizmusért vívott harcban.

Művelődés

A Városi Filharmonia mai műsoráról...

A Városi Filharmonia ma esti hangversenyén a múlt század romantikus zeneirodalmának két kimagasló nagysága: Csajkovszkij és Schumann, valamint Bartók Béla, korunk egyik legzseniálisabb zeneszerzője szerepel.

Csajkovszkij

nemcsak az orosz, hanem az egyetemes zeneirodalom egyik nagysága, aki napjainkban is állandóan műsoron szerepel a világ összes hangversenytermeiben. Csajkovszkij 1840-ben Votkinszban született és 1893-ban halt meg. Szerzeményeiben előszeretettel használja az orosz népi motívumokat és műveiből az orosz néplelek színes gazdagsága árad. Drámai erő, színes dallamvilág, bensőségesség hatja át műveit, amelynek egyik ritkán hallott, de jelentős szerzeménye az, amelyet ma hallunk majd Aldulescu Radu kiváló bukaresti csellóművészől, aki „Változatok egy rokokó témára” című regyogó alkotást játsza zenekari kísérettel. A zeneművet először játszott Aradon.

Schumann Róbert

a tizenkilencedik század romantikus zeneköltészetének egyik legjelentősebb nagysága. 1810-ben született Zwickauban és 46 éves korában halt meg. Igen termékeny volt. Művei gazdag, mély, széles skálájú, igazi nagy költő alkotásai. Csapongó szertelenség, megkapó érzelmi világ, rajongó ábrándozás, panaszkodás, ujjongás, csevegő, inceskedő, meghitt hangulat és az érzelmi skála száz más színe, változata hatja át műveit. A ma bemutatásra kerülő II. szimfónia legjelentősebb művei közé tartozik és különös érdekesség az, hogy első ízben halljuk az aradi hangverseny-dobogóról.

Bartók Béla

századunk egyik legzseniálisabb zeneköltője. A temesmegyei Nagyszentmiklóson 1881-ben született és zenei tehetsége néha is már fiatal korában megmutatkozott. Munkásságában a döntő fordulatot a magyar népzene közelebbi való megismerése váltotta ki. Östehtességének biztos ítélőképességével megérezte a népzene ősi, egységes kulturális rendkívüli értékeit és friss erőt, amelyekkel a modern zenét újja, gazdaggá formálhatja. Látványos erőt kutató fel a magyar, román és szlovák falvakat Kodály Zoltánnal — korunk másik nagy zseniális zeneköltőjével, — akivel felbecsülhetetlen értékű népi zene gyűjtést kezdték és azt tudományos rendszerbe foglalták. Ezer és ezer népi motívumot jegyzett és dolgozott fel. A műsoron szereplő román tánc-szvitje a legszebb népi motívumok zseniális, művészi megfogalmazása.

ARLUS IV. körzete

Mefiana uca 2.

„A Szovjetunió harca a békéért”

cimmal kiállítás rendez
Az ünnepélyes megnyitás.
1949 szept. 18-án lesz

Ügyeletes gyógyszertárak

SZOMBAT: 2. számú állami gyógyszertár (Köztársaság utja), 6. számú (textilgyárnál), 8. számú (Mosóczi telep). — VASÁRNAP: 1. számú (Avram Iancu tér), 5. számú (Saguna utj), 9. számú (Mikelaka.)

UJ IDŐK Mozi

(volt VICTORIA)

Szept. 12—18 között bemutatja

1. Szovjet híradó.
2. Tudomány és technika.
3. Védjétek a szíveteket.
4. Szaján hegyek.
5. A meteorológia szolgálatában
6. Reptülők napja.

Előadások d. u. 5-től 11-ig folytatódólagosan
Figyelem! Egységes helyárak: 15 lej

URANIA mozgó

Tel. 12-32.

Ma! Gyönyörű szovjet színes film

SZIBÉRIAI BALLADA

Főszereplők:

Marina Ladánina
Vladimir Drujnicov
Boris Andreev és
Vera Vasilieva

Előadások hétköznap 5, 7 és 9-kor
Vasárnap 11.30, 3, 5, 7 és 9-kor

CORSO - POPULAR mozgó

és VICTORIA kertmozgó

MA BEMUTATÓ!

ÉSZAK CSILLAGA

ERICH VON STROHEIM
Anna Baxter — Dana Andrews
Walter Hutson

Előadások Corsóban naponta 5, 7, 9-kor
Szerdán, szombaton és vasárnap 3, 5, 7, 9.

Popularban naponta 5.30, 7.30 és 9.30.
Szerdán, szombaton és vasárnap
3.30, 5.30, 7.30 és 9.30-kor.

Vasárnap a Corsóban matiné 11.30.

Lelkes munka hatja át az aradi kultúrcsoportokat... közeledik a Scânteia Nap...

Látogatás a fa- és építőipari szakszervezet kultúrcsoportjának próbáján, ahol szindarabban, énekkel, tánccal, szavalókórusral készülnek a nagy műsorra

A fa- és építőipari szakszervezet kulturtermében folyik a próba. A kultúrcsoport tagjai lázasan készülődnek a Scânteia Napra.

A teremben még a táncsoport végzi próbáit, de a színpadnál már mozgolódnak a színjátósok, akik türelmetlenül várják, hogy megkezdhesék munkájukat. Egyre jönnek a kultúrcsoport tagjai és a mozgolódás, a készülődés élénk képe rajzolódik ki a teremben. A táncosokat ez nem zavarja. A zongorából ritmikus polka dallama csendül. Szűcs Rózsi, táncitanárnő nagy buzgalommal diktálja a tempót... egy... kettő... Ő is beáll a táncosok közé és gyakorlatilag magyarazza, mutatja a tánc figuráit. Eppen egy eredeti népi polkát tanulnak, Majd újra próbálják a már betanult borosjenői ardeleanat és a vasmegeyi magyar táncot.

Zongorázni tanul a normadöntő munkáslány

A táncsoport valamennyi tagja termelésben dolgozik és napi munkája után jön el a próbákra. Szívesen teszik ezt, mert mindannyian nagyon szeretik a táncot, örömmel végzik a kulturmunkát. A csoport egyik tagja, Nátyi Mária az Ipeil kaptafagyárban sarokholozó. Az egyéni termelési versenyben 36 százalékkal teljesítette túl a normát. A táncsoportban és a szavalókórusban szerepel.

— Nagyon, nagyon szeretek táncolni, — mondja — a táncsoport nagy örömet, szórakozást, tanulást jelent nekem. Szeretem a kulturmunkát, mert tudom, hogy a kulturmunka építő munka. Örülök, hogy a termelésben a versenyt mint a kultúrcsoport tagja nyertem meg, bizonyítva azt, hogy akik a kulturmunkában tevékenykednek, jó munkaezők is — és megfordítva. Legjobban a táncot szeretem. Eddig nem tanulhattam táncolni, mert anyagi viszonyaink ezt otthon nem engedhették meg. Most mint a szakszervezet ajánlotta, tanulok zongorázni a városi konzervatóriumban. Különösen lelkesen készülünk a „Scânteia Napra”. A műsorban a legjobb tudásunkat akarjuk érvényesíteni ezen a napon.

A csoport táncitanárnője megelégedetten beszél a csoport munkájáról.

— Egyik táncsoportnál sem

Gr. Mladenatz elvtárs

a bukaresti Academia de Planificare rektora

szombaton d. u. 6 órakor

a Nicolae Bălcescu Népi Atheum heiyiségében (volt Savoy mozi)

előadást tart

„A vállalatok az irányított gazdaságban” címmel. Belépés díjtalan. Felhívjuk elsősorban a vállalati igazgatók és könyvelők figyelmét erre az időszéri előadásra.

tapasztaltam azt a kitünő szellemet, mint itt, — mondja a táncoktató. Valamennyien szeretnek táncolni, igyekvők, fegyelmezettek és pontosan járnak a próbá-

„Láng lesz a szikrából”

Alig fejezte be munkáját a táncsoport, amikor a szakszervezet műkedvelőegyüttese felvonul a színpadra, hogy megkezdje a próbát. Károly Sándornak a „Scânteia Napra” írt darabját tanulják. „Láng lesz a szikrából” a címe az egyfelvonásos darabnak, amely három képből áll. Az első kép 1939-ben, a második 1944-ben, a harmadik pedig 1949-ben játszódik le. A darabnak tíz szereplője van. A főszerepet Ruck György, a Solidaritatea dolgozója alakítja.

A darab többi szereplői is valamennyien műkedvelők, akik egész napon át a termelésben dolgoznak.

Tendler József gépmunkás a fű-

A Scânteia, kulturmunkánk irányítója

A próbákat Löwi László kultúrfelelős vezeti, aki elmondja, hogy ez a héten háromszor volt próba, de a jövőhéten ötször próbálnak, hogy a „Scânteia Napra” minél jobban elkészüljenek.

— Nagy szeretettel és igyekezettel készülünk a „Scânteia Napra” — mondja a kultúrfelelős. — Tudjuk azt, hogy ezen a napon az ország valamennyi kultúrcsoportja felvonul, hogy legjobb tudását mutassa. A „Scânteia” mindennapi életünk és így kulturmunkánk irányítója. A Párt hangja. Meg kell mutatassuk szeretetünket és hálánkat. Nagyon örülünk, hogy az egyfelvonásos eljátszására a mi csoportunkat választották ki. Nem akarunk szégyent vallani és a lehető legjobban kívánjuk kihozni a „Scânteia Napra” írt darabot. De nem csak színjátós-együttesünk és táncsoportunk vesz részt a „Scânteia Napra”.

ra. Ritkán fordul elő, hogy valaki hiányozzon.

A Scânteia Napra különös ambícióval készülünk. Tudjuk, hogy ez a kultúrcsoportok nagy napja lesz és mindenkinek a legjobbat, legszebbet kell nyújtania.

Fedorca János a kaptafagyár munkása szintén versenyben volt és munkaközben olvasta a kezét. Nagy kötés van rajta de azért részt vesz a próbákon, mert a kulturmunka nála már elmaradhatatlan szükségesség. „Nagyon szeretem a kulturmunkát és örülök, hogy az jól halad.”

„Láng lesz a szikrából”

résztelven dolgozik, Szilágyi Kató, — aki egy textil munkásnőt alakít — az IPEIL kantinban dolgozik. Izsák Andor, aki egy komisszár szerepét játssza, a kaptafagyárban csiszoló, Fedorca János szintén a kaptafagyár munkása. Poronai Mária, — aki különben a táncsoportban is szerepel, gépíró, Bendő Ilus az IPEIL központban dolgozik. Ilicuta Emil — egy reakciós detektív alakítója — asztalosmunkás, Fülöp József, — aki parasztfigurát elevenít a színpadon, — a Solidaritatea asztalosműhelyének dolgozója, Hesz Valentin kőműves, Löwi László asztalosmunkás, Nátyi Béla a Dózsa György bútorgyár munkása.

Negyventagú szavalókórusunk a „Normadöntők” című verset tanulja.

Ezt a csoportot Lázár János tanítja be. Szilágyi Kató magyar nyelven, Vaduva Ghiorghie téglyári dolgozó román nyelven szaval a műsorban. Verset tanult be a „Scânteia Napra” Szabó Rózsi zimándi leány, aradi játékaruműhely dolgozója. Negyventagú énekkarunk két számmal vesz részt. Az énekkar, a szavalókórus, úgy mint a színjátósok és a táncsoport állandó próbákkal igyekeznek a legjobb eredményeket kihozni.

— Súlyt fektetünk arra, — mondja a kultúrfelelős, — hogy szakszervezetünk tehetséges tagjai kiképzésben részesüljenek és így több tagunkat helyeztük el a konzervatóriumban, ahol díjmentes oktatásban részesülnek. Így Nátyi Mária a konzervatóriumban zongorázni tanul. Ruck György a szín-

játós iskolát látogatja, Izsák Andor a színjátszás- és ének-szakok növendéke. Most két újabb tagunkat irattuk be a színjátós szakra: Szilágyi Katót és Boronai Máriát. Hat tagú zenekarunk is van. Tagjai dolgozók. Nátyi Béla zongoristánk, — aki a Dózsa György gyárban asztalos — a tehetségkutató versgán igen jó minősítést kapott és közép-fokú iskolába utalták. A Dózsa György gyárban dolgozik Hesz Ernő, szakszervezetünk másik zongoristája is.

A kultúra szoros összefüggésben van a szabad írással és szabad szóval

Ruck György a kultúrcsoport egyik legtehetősebb tagja, szintén odaadással beszél a „Scânteia Nap” előkészületeiről.

— Az egyfelvonásos darabban munkást játszom, aki az illegáltságban áruja a „Scânteia” és elfogják. A felszabadulás után ez a munkás felismeri és leleplezi azt a komisszárt, aki annak idején letartóztatta és börtönbe juttatta. Végül a darab harmadik képében mint szabad munkás, szabadon árusítom Pártunk lapját a „Scânteia”. A szerepet teljesen megértem és értékelem. Tudom, hogy az az alak, akit a színpadon elevenítek, megtestesítője kell legyen azoknak a harcoss munkásoknak, akik küzdöttek azért a célért, amelyet mi elértünk és élvezünk.

Ruck György szeretettel beszél a kulturmunkáról és a „Scânteia Napról”.

— A kulturmunka nagy fejlődésen megy keresztül — mondja. — Nem csak a mi szakszervezetünk, hanem a többiek is nagyon sokat haladtak — és ezt látni fogjuk a „Scânteia Napon”. Érezzük, hogy ezen a napon a legjobbat kell teljesítenünk. A „Scânteia Nap” különösen kell hasson a kultúrcsoport tagjaira, mert hiszen ez szoros összefüggésben áll munkánkkal, mint ahogy a kultúra szoros összefüggésben van a szabad szóval, a szabad írással. A Párt központi lapjából sokat tanultunk mi, kulturmunkások is. Sokszor olvastuk figyelmesen a szovjet územek, kolhozok kulturmunkájáról, figyelemről írt cikkeket. Az ideológiai útmutatókat is mindenkori nagy érdeklődéssel, tanulsággal olvastuk és igyekeztünk azt munkánkban magunkévá tenni. A „Scânteia”-nak sok szerepe van abban, hogy a mi kultúrcsoportunkban kitünő a szellem és így vagyunk mint egy család, mely kollégákban, szívből-lelkezzel vesz részt az építő munkában.

A fa- és építőipari szakszervezet kultúrcsoportjának tagjait valóban ez a szellem hatja át és ez az egészséges szellem megmutatkozik a kitünő eredményekben.

IGAZ ÚTON

Írta: ZABOJSZKY MÁRIA a „Sahia“ írói kör tagja

Mert látod, így van ez fiam. Az a legfontosabb, hogy a földet megszántsuk, vessük. Hogy legyen kenyere falunk, városnak. Ebben a szép demokráciában a munka a fontos, nem a haszon!

Igy beszélt az öreg Dénes Pál kenetteljesen, az asztalra könyökölve. Apró, vakondok-szemű megcsillant, amint a vele szemben ülő legényt figyelte, hogy a ravaszul belecsalt kétféle ital milyen hatással van rá. Menyecske lánya egy újabb üveg borral lépett a szobába, erősebb bor csillogott az üvegben az előbbi kettőnél.

— Lásd, én is, öregségemre, virradattul késő estig fáradok. Mióta a vejem elhalt, szegény özvegy lányommal csak a munka az életünk. No, ígyál fiam!

Lidi asszony közben töltött a poharakba és a legény elé tolta az egyket.

A menyecske gyidős lehetett a legénnyel, a legzsebb korában, húsz egynéhány évvel, kívánatos, ügyes-mozgású. Huncutságát nem mutatta kellemes arca, aki nem ismerte, ne gondolta, hogy Lidi asszony többször ki is próbálta varázsát a férfinépen, ahogy városban járta-kor a szép szírielmű filmekből eltanulta.

— Jó bor! — csettintett a legény nyelvvel egy hosszú korty után és csillogó szemmel, fiatalága egész felgyulladt hevével nézte végig az asszonyt. Lidi állta a tükintet. Hízen ez is volt a cél: a legényt befonni. A fő, hogy munkaerőt szerezzenek a házhoz.

Tegnap este, mikor a szomszéd Szabó Istvánt beajánlotta szolgának, nagyon jó munkarőnek mondotta. Amellett nem is olyan kommunista-forma, mint a többi. Fiatal, pénz nélkül. Meg kell fogadni.

— Te meg Lidi, aztán kedveskedj neki, — szólt rá a lányára az apja, mikor kiment, hogy bort hozasson be ma reggel, mikor Szabó István megjött. A lánya tudta, hogy ez mit jelent. Nem is bánta. A legény fiatal, jóvágású, nem esik nehezére a kedvesség, hát ha még hasznos is. Felcsügöl ügye meg hozza, mert ott a gazdag udvarló, Mák Mihály. Az öreg Dénes jószágosra szélesítette sovány arcát, ahogy beszélt a legénynék:

— Ertsük meg egymást fiam. Itt maradsz nálunk, mint családunk egyik tagja. Vezeted a gazdaságot, miink ellátunk mindennel. Özvegy anyádat segítjük. Ha ügyis magad vagy, ahogy mondtad, ha megértjük egymást, tán még itt is maradhatsz, amíg élsz...

Széles mozdulattal, sokatigézően vettette oda ezt a pár mondatot, vigyázott, nehogy túlkedves legyen, és a legény átlásson a szítán.

— Ígyek még egy pohárral. Na, az én egészségemre! — kínálta Lidi és apró egérfogát rávillogtatta a legényné. — Hiszen szívceen adjuk, a magunk termése. — És hosszan ránézett a jóképű, barna legényné. Az öreg együtt ivott vele most egy pohárral. Ravasz szemé észre vette a legény fellobbanását, nem is késelt kihasználni azt a maga hasznára.

— Hát, ha belemész ebbe a vásárba, egy kis írást jó lesz, ha csí-

nálunk róla. Így, csak magunk között.

— Nem bánom, bátyám. Itt maradok. — És aláírta az egyezséget, hogy a Dénes család szolgálatába áll.

Szabó Pista messzebb vidékről került ide. Egy távoli rokona van itt a faluban, annak írta, hogy ha jó helyet kapna, itt is maradjon. Keresni akart, dolgozni, egész fiatal erjével küzdeni a nehéz sors ellen. Otthon a legnagyobb baj szakadt rájuk, kifogyott a munka. Ismerete vidéküknek ezt az átkos nyavalyáját, anélkül azonban, hogy az okát kutatta volna. És ezért, a hónapokig tartó munkahiányért egész fiatalágát szolgálatban töltötte. Még a katonaidő sem szakította meg ezt az egyformaságot az életében, mert felmentése volt, mint özvegy anyja egyetlen kenyérkeresője.

Most hát ide került Dénesékhez. Ugy látta, szerencsés: jól bevágott. A Dénes-ház nem nagyon gazdag. Kicsi ház, két földes szoba, a régi bútörök közt az asszony divatosabb bútördarabjai azonban egy kis jobbmódot sejtettek. Húsz hold föld, együtt a legdőlvel, az se nagyon sok, hogy olyan nagyon büszkék legyenek. Elhitte, hogy családtagnak veszik a házhoz és lassan, a menyecske mellett, a saját gazdája kényel végre...

— Hű az áldóját, de megszedített ez a kis bor. A teremtséit! Pedig mindig bírtam az italt. Hiába, erős bor volt. — Így mentegette magát, mikor szédülve fölállt az asztal mellől.

— Lidi, mutasd meg Istvánnak a kis szobát, ahol ládájából kirakódhat. Ott alhatsz, — fordult a legényné — onnan ajtó nyílik az istállóba. Pihenj egyet, hiszen egész éjjel hozott a vonat. Majd, ha fölkelte, megmutatom a gazdaságot.

Lidi átkísérte a konyhán keresztül a másik szobába, ahogy rakódott körülötte, kétszer is hozzáfűlt a legényné. István legalább is, mámoros fejjel úgy érezte. Aztán végigdől a rongypokrócos ágyon és hamarosan mélyen elnyomta az álom.

— Na, eddig megvolnánk. — Motyogott az öreg, félig magában, mikor Lidi visszajött, éppen az írást tette bele gondosan egy öreg naptár elsőrgült lapjai közé.

— Apám, igazán ehhez a gyűtmenthez akar férjhez adni? — kérdezte Lidi.

— Fenét akarlak!

— Hát akkor minék mondta nekik?

— Mit értesz te ehhez? Rövid asszonyi ész. Ne félj, Mák Miska nekem is jobban tetszik.

— Hát minék biztatta akkor?

— Nem nagy kedvem van magyarázni: az ilyen buta asszonytépnek, de mivel öreg vagyok, tán már nem is élek soká, hát kioktatlak. Idehallgass! — És szavát sutogóra fogva magyarázott: — Nehéz időkkel élünk. Kell a munkakész, de drága. A pénzbe-váltáskor összes pénzünket, tudod, a kemencébe dobtam. Ujra köll kezdeni. Ha most Miskához adlak, a két vagyon egybe még nagyobb baj. Nagyobb adó, nagyobb kvóta. — Csontos újával türelmetlenül kalimpált a levegőben. — Így, hogy a háború miatt a hazat sem tudtuk fölépíteni, mink még elég szegényeknek látszunk. Na, ne félj, az aranyak még megvannak, — szólt közbe bátorítva, mikor a lánya ijedt arcát meglátta. — De még nincs itt az ideje a mutogatásnak. Hanem az időt köll most húzni, amíg megint nekünk áll a világ. Azért köll az olcsó dolgozó kéz, érted-e? — Lidi bólintott.

— No, akkor csak kedveskedj neki, hogy ide kösd a házhoz, amíg szükégünk van rá. Hogy ne jusson eszébe az a nyivás szakszervezet, aki ellenünk biztassa.

II.

Jóval később, egy este, a falu földmunkás szakszervezetének elnöke és titkára lassan, beszélgetve ballagott a község háza felé, a szokott esti gyűlésre. Dénes Pál házatáján sötét alak surrant el mellőlük. Kalapját jól a szemére húzva, köszönés nélkül.

— Ki volt ez? — állt meg az elnök és utánanézett a sötétben eltűnő alaknak.

Sztyepan Scsipacsos:

ÜSTÖKÖS

Eltűnt a vendég. Másfelé hollywood most, tükörtárcsáink üthetik nyomát.
De olvastam: az üstökös majd pontos nyolcvan év múlva villantja magát.

Mert visszatér. S ha más szeg is helyemben a féll égboltra tekintet —
félük az emberöltő s el kell mennem,
bár ezt a kort imádom szerfelett.

Orosz földön még órá volt, s tunyaság —
behavazottan horkoltak a falvak
és csizmák talpa sirta fel panasznak
a csillagokra a fagy zord dalát.

Még gyermek voltam. A jeges őr furcsa-
üstökös csillag hasította át.
Tarkómra csusszant fejemen a kucsma,
ugy bűmultam az idegen csodát.

Rucsu boruja nem vesz cröt rajtam,
Buzdit: hogy mire ismét átsuhan,
fényét a népek világszerte majdan
kommunizmusban nézilk boldogan.

Fordította: DUDAS KALMAN

— Ez? Alighanem Mák Mihály volt. A formájáról úgy néztem.

— Hallod-e, elvtárs! Ez gyanús. Én már többször láttam ezt így este a Dénesék háza táján. Volt úgy, hogy párosan álltak a kapuban. Te! Ezek becsapják ezt a szegény Szabó Istvánt. Hallottad, hogy feleségül ígérték neki Lidit? És ő úgy dolgozik nekik, mintha a sajátjában lenne, fizetés nélkül. Nem ismer: Dénes Pált, aki a legbruncsabb ellenségünk az egész faluban.

— Hát, pedig az ígéretüket beválthatták volna, hiszen félve már, hogy itt van náluk ez a legény, — emlékezett vissza a titkár.

— Föl kell világosítanunk. Ez a mi kötelességünk. Ez egy különös kihasználása megint a szegénységnek munkacerejének. Hogy mennyire részük köll lennünk, így látjuk csak. Mert az ellenség ravasz. — Így szólt az elnök, majd lépéstök gyorsabb üteme hallatszott, ahogy jársukat sietőre fogták, a község háza felé.

III.

Aznap reggel nagyon sötét arccal járt-kelt a dolga után István. Nem futyűrészett, az ökrök sem szólították, még az újszülött bárányokat is csak úgy immelámmal állították négylábra szoptatni az anyjuk alá. Mikor Lidi kijött, hogy megfesse a telen-t. be sem ment az istállóba. Később is, mikor kapával a vállukon ballagtak kettőn a szőlőskertek felé, már jól túlhaladtak a nagyvölgyön, mikor megszólalt.

— Hát meggondoltad magad Lidit, vagy nem?

— Mi felül? — értelmetlenkedett az asszony.

— Hát afelül, ami fölül az este is szó volt. Csak ne tettesd magad, — nézett az asszonyra a szemé sarkából.

— Hát azért pukkadozol? Elment a jódogod István? Hát nem mondtam, hogy várj türellemmel?

— Vártam. Fél éve már várok. Megismerhetted azóta. Már az első hónapban, mikor bejártál a szobámba, mondtam: nekem asszony kell. Becsületes, világ előtt való asszony. Nem bujkálni velem, titkolózni. Meg aztán gyerekek is kéne. Várjak velem, míg megöregszem? Fél éve elmúlt már azóta.

— Mondtam Pista, hát nem értesz? Várj türellemmel. Annyit beszélnek a háborúról, a világ is olyan öszív-vissza. — Majd, amikor a legény földulatos mozdulatát látta, hízlegésre fogta a dolgot Lidi:

— Pista, hát nem vagyok én hozzád elég jó? Láthatod, hogy te vagy énnekem mindenem... — Megálltak. István nagyon komolyan nézett szembe a fiatal asszonnal.

— Lidi, Lidi. Te csak bolondítani akarod engem. De megjárom, vigyázz. Már nagyon beszéllek, hogy esténként Mák Mihály jár a kiskapudba... hm... beszélgetni...

Nagyon kicsit rizzent össze erre az asszony. S már iparkodott is a legény fölébe kerekedni.

— Ugy! Tán nekem már beszél-nem sem szabad senkivel? — csattant fel élesen.

— Jó, jó. Majd meglátod, hogy mire végzed, ha így folytatod...

Szó nélkül mentek tovább a szőlőskertig és egész napjuk szótlannul telt el.

„Ugy lehet mégis igaz a volt annak az elnöknek”, — töprengtet...

István egész nap magában. Hát mégis ott kell keresni a testvéreket. És ő eddig nem is ügyített rájuk. És lám, ők vigyáznak rája is. Ez jól esett neki, érezte, hogy vannak körülötte, hogy nincs a bajában egyedül. És még aznap este elment a gyűlésre és beiratkozott a földmunkás szakszervezetbe.

IV.

Három hónapja már, hogy István eljár csendesen a gyűlésekre. Már tisztán áll előtte a Párt tanítása, a munka Lízának nyolcóról és mindjobban érzi az igazát annak, hogyha összefogással ők maguk nem állnak az élre, önként nem könyörül meg rajtuk senki. Az eddig elnyomottakon. Küzdni ellenük, az elnyomók ellen, a végső győzelemig, olyan fontos, akár az élet... Jó ezen így elgondolkozni. Most erre több ideje is van, itt az új munkahelyén, az állami mintagazdaságban...

Milyen más itt az élet! Nyugodtobb, mégis gyümölcsös munka a közös munkában. Lám, itt előtte van az ő igája. Négy ló és egy ök. Az első pár ló mellett a lóhajtógérek patog-csattog az ostarával. Ő meg az éke után hallag és figyeli. Mert itt mindenkinek a rábizott közbizonyra ügyel. Ha szerszám, istráng szakad, ekvas életlen, vagy a csoroszlacsavar meertágul és elvész, sarkára ér a többi éke és a végén az egész tábla tíz-tizenkét ékejáró miatt áll meg. Milyen időparálás ez! Na, ilyen még vele nem fordult elő, de nem is fog. Elismerették szorgalmát már az aratásban, mikor a munkavezető meg is bízta azzal, hogy az aratógépek után ő irányítsa a munkásokat, hogy a keresztiek sorait nyílegyenre rakják, hogy a sorok között akadály nélkül kezdhesék el a nyári ugarolást. Ugy ment a munka, mint az óra! Hej, szépnek is látja most az életet. A jövőt. Egész erejével a most megismert új világ szolgálatába szegődött...

Most szébe villan a helyzete Dénes Páléknál. Nagyon szegényli magát miatta. Hogy is végződött csak?

Még akkor, kapáláskor, mikor figyelmeztették, megszólította az öregot is este, vacsora után.

— Feleségül venném Lidit, bátyám. Lidi is vonzódik hozzám, azt mondja. Adja hát hozzám.

— Kedves fiam, — felelt mézes-mázos hangján az öreg. — Igazán, különb párt nem is kívánhatnék a lányom mellé. Hejre legény vagy, dógos, eszes is. Öreg szívemet nagyon megörvendeztetted szavaiddal. Hanem várjátok még legalább egy évet. Várjuk még, mi lesz. Egy év nem a világ. Kibirjátok... Lidit — kiáltott kifelé. — Bort hozz az asztalra ide! Nagy öröm van! Kérem van a háznál.

A vén ravasz. Ez egyszer elvették. Még akkor este fel is mondott nekik, aratás előtt, a legnagyobb munkaidőben.

Aztán Lidit, hogy fordult vissza ravaszul hozzá. Nem röstelt még aznap este még egyszer bejönni a szobájába.

— Meggondoltam magam, Pista. Ne hallgassunk apámra. Esküdjünk meg. — Így beszélt és az ágya szélére akart ülni. — Szeretsz még?

— Eredj csak, ravasz kigyó, a fajtárhoz! Kijózanodtam már a háromféle borotokból. A gazdaggal a kiskapuban élőkkel, a szegényekkel a szobájába bejárni, csak hogy ingyen dolgoztassátok? Nem, nekem nem ilyen asszony kell.

Holnap kezdődik a tanítás...

Írta: RUDAS ALADÁR, a „Sahia” irodalmi kör tagja

A szoba csinos volt. Az előző tanítónő valószínűleg kissé romantikus lehetett. Erről tanuskodnak a színes képek, „idillikus” jelenetek a falon. Meny nyi kép! Ő pedig szerette a szépet, de a művészt, a realitást. Ezek a képek giccsesek, nincs semmi jelentőségük. Rendszertelenek és émelvítőek, ki fogja dobálni valamennyit.

Kinyitotta az ablakot. Kellemesen érintette a betóduló friss levegő, de az ucca rémes... micsoda sár, micsoda lucok!

Embereket nem látott. Csak egy bizonyos kutya nézett vele pillanatnyilag farkasszemű, aztán nagyot vakantva az is jóvairamodott.

A sarkon zörögve fordult be egy szekér. Az elébefogott szürke ló szomorú bólogatással feszítette fáradt lábait a sárnak. A bakon tíz-tizenkét év körüli virgonc gyerek ült s amint meglátta az idegen arcot az ablakban, menten barátságosan ráköszöntött.

— Holnap kezdődik az iskola... én is ott leszek! — s már a lóva felé fordult buzgó noszogatóval.

Méleg hullám borította el Vas Piroska szívét. Kedve lett volna kirohanni s megcsókolni a kis vidám parasztfiúcskát. Most hirtelen valami hideg, kollektív érzés arra készítette, hogy jobbra forduljon. Szúrós szempár szegeződött feléje. Nem is hallotta a lépéseit, csak ott állt az ablak előtt egy fényes csizmás, nagy, lajbis ember; vastag, fekete bajuszán fénylött a zsír.

— Rosszak ezek a költők, ugye kisasszonykám! — szól a nagyhasu gunyos mosollyal.

— Miért, mert olyan szépen beszélt? — vágott vissza Piroska dacosan. Nem tetszett neki ez a kevély magabiztosság.

— Nonó — torpant meg a nagyhasu,

majd habozva billentett egyet széles karimájú kalapján, — kegyed volt az új tanítónő? Hát csak csinján bánion a fiammal, a Tamás Pistával. Kissé nehezen fog a gyerek. Aztán a sovány fizetést majd megszirozzuk, attól ne féljen...

Mit akar ez tőle? Miket fecseg itt össze? Valósággal felbőszült. Hirtelen méregesen becsukta az ablakot s fejével komoran biccentve befejezte az egyoldalú beszélgetést. Még látta, amint a nagyhasu bambán meredt a csipkefüggönnyel bevont üvegtáblára, aztán elfordult. Leült az asztal mellé s gondolataiba mélyedt.

Nem tudott szabadulni valami nyomott hangulattól. Kereste az okát. Igen... a képek! A sok tarka szín, idill. Szerette a virágokat... a sok üde tarka virág tavasszal a rétén... a természet ereje... a munka serkentője — menyire más! De ezek a festett, természetellenes színek, a padon hübajosan ülő „szende leányka” fölé hajló „eszményien szép” férfi... eh! Butító dolgok!

Felállt és lassan leszedegette a képeket, aztán kinyitotta bördőjét s kikereste saját képét. Nem volt sok, de szeretettel nézett helyet mindegyiknek a csupaszra vált falakon. Először is itt van az édesanyja nagyított fényképe. Ezt olyan helyre teszi, hogy reggel-este mindig láthassa. Jóságos anyja... bár a kép nem sugározza ezt vissza. Arcát megkeményítette a sok szenvedés, szemét fénytelenre tette a sok megalázkodás, melyeket idegen „úriházakban” kellett eltűrnie, aho-

vá mosni és vasalni járt... De felfelverte őt! S most majd ő neveli ezeket a falusi szegény gyermekeket. Ezek már mások lesznek!

A kis eleven parasztyerekre gondolt, aki az imént oly vidáman hajtott el az ablak előtt. A szoba megtelt melésséggel. Dúdolgatva rakosgatta ki holmijait. Most megint egy kép került kezébe. Szovjet katonák kis csoportja, amint dédelgetve veszik körül a kis ijedt fruskát, az ő kis hűgát.

Megint emlékezett. A város még füstölgött, a gépgyverek itt-ott kattogtak egy sort, ágyúdörgés is meg-megremegtette a levegőt; de a nagycsizmás, goromba németek már nem voltak sehol. Kimerészkedtek az uccára, az éhség is hajtotta őket... akkor látta meg először a szovjet katonákat. Nagyot dobtant a szíve. Kicsit meg is ijedt. De a katonák vidáman körülvették kis hűgát, fel-felemelték, babuágtatták. Egyikük is fényképezte ezt a jelenetet s később ő is kapott egy képet.

Ismét a nagyhasúnak bambáramerdt képe villant fel emlékeztében. No csak! Itt ugyan rossz helyen kopogtat!

Nevelés... iskola! Itt ez a kép a pedagógiai leányiskola záróvizsgáján készült; a növendékek rajta, mint termő virágai az új, gazdi háznak. Ezt is kiteszi!

Igy rendezgette új otthonát, mi alatt lassan homály borult a szobára.

A háziasszony bejött, hogy lámpát gyújtson, de amint körülnézett, rémüldözve csapta össze kezét!

— Uramisten! Hová tette azt a sok gyönyörű képet?

Mosolyogva nézte az ámuldozó asszonyt.

— Leszedtem. Nem kell az nekem.

— Pedig jószívvel hagyta itt, lell kém-aranyom.

— Elhiszem néni, de lássa, ezek nekem sokkal szebbek! — s büszkén mutogatta a már kirkakott képeket.

A jó asszonyág nem szólt semmit, csak amikor már kifelé ment a szobából, csóválgatta öszülő fejét csodálkozva, mint aki ilyet se látott még.

— Lesz itt munka! — ujjongott Vas Piroska, amint újra magára maradt. Nem látta sárosnak az uccát, már nem félt a szürőszemű Tamástól! Dolgozni fog, tanulni... nevelni. Még a nagyokat is, hiszen olyan sokat mulasztottak.

Ismét leült az asztalhoz. Holnap kezdődik a tanítás... Én is ott leszek! — mondta a kis vidám parasztfiúcska.

— Én is ott leszek! — gondolta magában az új tanítónő. — Mindnyájan ott kezünk!

— Igen... Holnap kezdődik a tanítás!

Tollal és ekével

Ki munkát lát, nem térfereg, — segít! Halljuk hát a szavak műveseit, hol harsányan pendül a kaszaél, mutassák meg, hogy a hang sem henyél, de zugva-zeng, nem száz, ezerszeres építő munkával versenyez.

Nem költő az, ki ma gyáván susog! Félre innen, ti farizcusok! A kalapács üti a szeg fejét, és foggal szánának az ekek, a szó legyen lecsapó kalapács s egyben éke. — Költő, jó mélyre szánt!

Szólj a néphez! Kísérted: amit elért, védje úgy, mint anya a gyermekét és őrizze, mint az a kenyeret, kinek nincs több és ma még nem evett; a kenyérben munka volt a kovász, — munkátlansággal nincs többé osztózás!

Szerszám a szó. Kezeld jól s mond: „Hiszem, hogy nem vész el innen morskányi sem s mi épül itt nagy lesz, ebben bízom. torony lesz! de nem „bábéll-torony” (habár csucsá csaknem az égig ér!) együtt épít fekete és fehér

s mind, akiket munkába hív a hit: a világ összes proletárjait gyűjtik össze a hős falak alatt. S bár ahányan, annyikép szólnak tovább épül, mi e térből kinőtt, — mert egymást már értik az építők!”

HORVÁTH IMRE

gyönyörű a szobájába bejárni, csak hogy ingyen dolgoztassátok? Nem, nekem nem ilyen asszony kell.

Aztán milyen jó volt hallani, mikor a szakszervezet jegykönyvéből többek között ezt olvasták föl: „Szabó István... csak munkás

elvtársunkat elhelyeztük az állami mintagazdaságban, ahol példás szorgalmával már többször kintuntette magát. Előbbi szolgálati helyéről, Dénes Pál zsírosparasztól behajrottuk részleg: összes hátralékos fizetését”.

— Aztán Pista! Dénes Lidit nem sajnálsz? — Kérdezte a gyűlés után kötekedve az egyik saakvársza.

— Nem én! Annyak bagytam, ahhoz való. Mák Mihálynak. Egyformák ők, a piszkos l-ikűek!

ÚJ BARÁZDÁT SZÁNT AZ EKE

SOLOCHOV
ÚJ BARÁZDÁT SZÁNT AZ EKE

(Folytatás.) 23.

Aztán következtek a betanult jóslások az asszonyok szocializálásáról és célzások a közelálló felkelésre. Ha az ember nem hajlott a szóra vagy ellenségesnek mutatkozott, rettentő büntetésekkel fenyegette, ha majd a „mieink“ külföldről visszatérnek. Legtöbbször elérte amit akart: bucsuzásakor zsebében volt az illetőnek a „szövegségbe“ való belépési nyilatkozata.

Minden jól és simán ment. Jákov Lukicsnak sikerült megnyerni vagy harminc kozákokat. Figyelmeztette őket, hogy ne szóljanak semmit a beszélgetésükről, se a „szövegségbe“ való belépésükről. Hogy biztosítsa a vállalkozást, egy este megjelent a kulákok törzsénél. Ő és Polovcev egy pillanatig sem kételkedett, hogy a kisajátított kulákság és a hozzá közelálló csoport természetesen csatlakozni fog a dologhoz. Ezért azt hitték, majd könnyen és gyorsan meg lehet dolgozni őket. De nagyon csalódtak.

Jákov Lukics parasztzubbonyt vett magára és estefelé beállított Borscsovhoz. A lakószobában jól be volt fűtve. Valamennyien együtt voltak. A házigazda, Timofej Borscsov, egy kis kályha előtt térdelt és rövidrevágott rózsát rakott belé. A padokon és a sarokban felhalmozott fekete-sárga-csinos tökökön ott ült Frol, Rvànij, Lápsinov, Gájev, Nikolaj Ljusnya, Vaszilij Atámancukov és Choprov, a hajdani tüzér. Az ablakpárkányhoz Frol fia, Timofej támaszkodott, aki éppen akkor tért vissza a járési központból. Elmondta, hogy az államügyész nagyon durván fogadta és nemcsak hogy elutasította a panaszát, de még le akarta tartóztatni. Mikor Jákov Lukics belépett, Timofej félbeszakította a beszámolóját, de apja megnyugtatta:

— Ez a mi emberünk, Timosa. Csak beszélj tovább! Timofej folytatta:

— Az élet olyan elviselhetetlen lett, hogy az embernek kedve lenne felülni a lovára és a többiekkel együtt nekimenni a kommunistáknak!

— Igen, az élet elviselhetetlen lett — erősítette meg Jákov Lukics. — De még elviselhető lenne, ha úgy maradna, mint amilyen most.

— Hát még lehet rosszabb is?

— Kelt ki magából Frol Rvànij.

— Nálad nem csapott be a vil-

lám, ezért látszik neked elviselhetőnek! De nekem már nemsokára a napi kenyér is gondot okoz. A cár idejében mi ketten körülbelül egyforma viszonyok között éltünk. Te jól vagy, de nekem az utolsó botosomat is elvették.

— Én másról beszélek. Azt gondolom, hogy még valami rosszabb dolog is jöhet.

— Micsoda?

— Háború, vagy ilyesmi.

— Bárcsak adná az Isten! És Szent György! Csak lenne háború! Már meg van írva az apostoloknál is...

— Bunkóval mennék nekik, mint tizenkilencben!

— Elevenen nyuznók meg őket! Atámancukov, aki a polgárháborúban a filonovszkájai állomás melletti harcban a torkán sebesült meg, magas, vékony hangon mondta:

— A nép tele van gyűlölettel. A fogaival fogja szétépíteni a vörösöket!

Jákov Lukics óvatosan célozgatott rá, hogy a szomszédos falvakban nyugtalanság uralkodik és állítólag némely helyen a kozákok jó megleckéztették a kommunistákat. „Kozákmódra“, mint ahogy az azt régebben a nemkivánt, Moszkvából rájukényszerített kozákezekkel tették. Egyszerűen zsákokat húztak a fejükre és beledobták őket a vízbe. Halkan, óvatosan beszélt, lemért minden szót. Ugy mellékesen megjegyezte, hogy az északkaukázusi vidéken minden forrong, némely helyen már szocializálták az asszonyokat, a kommunisták alszanak elsősorban idegen asszonyokkal és hogy tavaszra csapatok érkezésével lehet számolni. Ezt neki a régi eztedeből való ismerős tiszt mondta, aki vagy nyolc nappal ezelőtt ment át a falun. Jákov Lukics eltitkolta, hogy ez a tiszt még mindig a házában lakik.

Nikita Choprov, aki idáig hallgatott, megkérdezte:

— Csak egyet magyarázz meg nekem, Jákov Lukics. Rendben van. Felkelünk és agyonverjük a kommunistáinkat. Mi lesz akkor? Mit csinálunk, ha a vonat katonaságot hoz ránk? Ki fog bennünket vezetni? Nincsenek tisztjeink, tudatlanok vagyunk, a sötétben tapogatózunk. A háborúban pontosan kell tudni, mit akar az ember. Nekik térképeik, terveik és hadiiskolában tanult embereik vannak. Kéz még csak van nálunk, de hiányzik a fej.

— Fej is van — erősítette buzgón Jákov Lukics. — Megjönnek a mi tisztjeink. Jobban tanulnak azok a kadétiskolában, mint a vörösparancsnokok. Micsoda parancsnokaik vannak a vörösöknek? Például a mi Makár Nágulnovunk. Egy fejet le tud vágni, de századot sohse tud vezetni. Soha az életében! Térképekhez és tervekhez sem ért!

— És honnan jönnének a tiszt-

— Asszonyok fogják őket szülni! — Jákov Lukics dühös kezdett lenni. — Ugy belémkapaszkodsz, mint bogáncs a báránnyőr bundába! Honnan? Honnan? Hogy tudhatom én azt!

— Világos, hogy külföldről! Nem fognak magukra vártni! — Frol Rvànij már most élvezte az összeomlást, a bosszu véres édeségét. Ép orrcimpája megduzzadt és kéjjel szívta be a füstös levegőt.

Choprov felemelkedett, lábával félretolt egy tököt, végigsimitotta vastag, vörös bajuszát és jelentősegteljesen mondta:

— Lehet, hogy így van. Csak hogy a kozákok megokosodtak. Milyen gyakran és súlyosan büntették meg őket a felkeléseikért! Nem fognak belemenni. Kubán nem fog felkelni.

Jákov Lukics gunyosan mosolygott a szürke bajuszába.

— Egy emberként fognak felkelni! Egész Kubán lángokban fog állni! Ha ketten verekednek, gyakran van úgy, hogy az, aki a földön fekszik, a következő percben fent van és megragadja az ellenségét.

— Én nem vagyok benne, csináljatok, amit akartok! Én nem kelek fel a szovjethatalom ellen és a többieknek sem tanácsolom. És te, Jákov Lukics, rosszul teszed, hogy a többieket ilyen dolgokra biztatód. Az a tiszt, aki nálad aludt, idegen, akinek semmi köze sincs hozzánk. Megfőzi a levest, megugrik, aztán mi együk meg a főztjét. Így volt ez a polgárháborúban is. A szovjethatalom ellen izgattak bennünket, tisztizsinórokat adtak a kozákoknak, ők meg hátulmaradtak a városokban, finom kisasszonyokkal sétálgattak. Mikor aztán bűnhődni kellett a közös bűnért? A vörösek csapatostul vágták le a novoroszijszki kikötőben a kalmukozákok fejét, de a tisztok, a nemes urak már régen gőzösökön ültek és idegen, meleg országok felé hajóztak. Az egész doni hadsereg úgy maradt Novoroszijszokban, mint egy juhnyáj. Hol voltak a tábornokok? Nem, nekem elég volt. Még egyet akartam tőled kérdezni, Jákov Lukics: Az a „nemes ur“, az a tiszt, aki nálad aludt, ugylátszik, még mindig ott van. Észrevettem, hogy néhányszor vizet vittél be a kamrába. Mire kell Lukicsnak viz a kamrában, kérdeztem magamban. Egyszerre csak nyitást hallok.

— Choprov gyönyörködve nézte, miként válik Lukics arca olyan szürkévé, mint a bajusza. Általános zavar keletkezett. Choprov vad örömet érzett. Ugy figyelt arra, amit mondott, mintha nem az ő, hanem egy idegen szavai lettek volna.

— Én semmiféle tisztet nem rejtegetek — mondta tompán Jákov Lukics. — Biztosan az én kancám volt. Vizet nem vittem a

kamrába, legfeljebb hulladékokat, a disznónak.

— Én ismerem a te kancád hangját, nekem beszélhetsz! Különben semmi közöm hozzá. Csak vegyétek tudomásul: énram ne számítsatok. Fontoljátok jól meg a dolgot, mielőtt hozzákezdtek. — Choprov feltette a sapkáját és kifelé indult. Lápsinov elállta előtte az ajtót. Szürke szakállá reszketett, amint kiterjesztette a karját.

— Fel akarsz jelenteni bennünket, Judás? Eladtad magad, te kutya. És ha elmondjuk nekik, hogy te is ott voltál a büntetőexpedíciónál? A kalmukokkal?

— Ne fáradj — mondta Choprov hideg dühvel és jobbkezét fel emelte az öreg szakálláig. — Én fogom feljelenteni sajátmagamat és megmondom, nyíltan: ott voltam a büntetőexpedíciónál, tiszt voltam. Itéljete el! De ti ügyeljete magatokra! Te vén kutya... és te, Jákov Lukics! — Choprov majd megfulladt. Széles melle úgy zihált mint a kovács fujtatója. — Sokáig szívtad a véretem! Végre örülhetek én is!

Anélkül, hogy lendületet vett volna, Lápsinov arcába vágott és becsapta magamögött az ajtót. Egy pillantásra sem méltatta az ajtófélfá mellett összeroskadó öregget. Timofej Borscsov egy vödört hozott. Lápsinov a vödör fölé hajolt: fekete vér folyt az orrából. A mély csöndben csak Lápsinov zokogása hallatszott és amint a vér a szakálláról halk csöpögéssel hullott a vödör fenekére; fogát csikorgatta.

— Így hát el vagyunk árulva, eladtak minket! — mondta a kisajátított Gájev kulák. Nikolaj Ljusna azonnal felugrott, sapkáját fejébe csapta és köszönés nélkül kirohant a házból. Atámancukov méltóságteljes mozdulattal követte és vékony fisztulahangon mondta:

— Menjünk szét, ennek még rossz vége lesz.

Jákov Lukics néhány percig hallgatagon ült. A vér vadul zúgott a fejében, hideg verejték ült ki a homlokára. Amikor már többen elmentek, ő is felemelkedett. Utálkozva nézett Lápsinovra, megkerülte és odasugta Timofej Rvànijnak:

— Gyere velem!

Timofej hallgatagon vette a kabátját és sapkáját. Kimentek. A faluban az utolsó fények is kihunytak.

— Hová? — kérdezte Timofej.

— Énhozzám.

— Mi dolgom van ott nekem?

— Majd megtudod. Menjünk gyorsabban.

Jákov Lukics szándékosan a faluszovjet felé vette az irányt. Az épület sötét volt. Megérkeztek a tanyára. A ház lépcsőjénél Jákov megállt, megérintette Timofej karját:

(Folytatás kötetben)